

JAV ŽADA LIKTI PASIŠVENTUSI VISŲ NATO ŠALIŲ GYNYBAI

Talinas, balandžio 22 d. (LRT). Jungtinių Valstijų valstybės sekretorė Estijoje užtikrino, kad Amerika nepripažins Rusijos įtakos sferų ir liks pasišventusi visų NATO šalių gynybai.

O NATO vadovas pareiškė, kad NATO pajėgos turi būti matomos visoje jo teritorijoje.

Taline NATO ministrai svarsto svarbiausius Aljanso klausimus – ar jo dar reikia, kam jis skirtas ir ką laikyti svarbiausiomis grėsmėmis. Baltijos šalys spaudžia kuo aiškiau pareikšti, kad nepaisant tolimų misijų, tokių kaip Afganistano, svarbiausia turi likti pačių NATO narių gynyba, praneša LTV „Panorama“.

Valstybių vadovai rudenį turės patvirtinti naują strateginę koncepciją, taigi naujas sąjungos gaires. Dabartinės patvirtintos prieš dešimtmetį, kai NATO narės dar nebuvo patyrusios nei Rugsėjo 11-osios teroro išpuolių, nei kibernetinių atakų, nei dujų išjungimo viduržiemį, nei pagaliau karo už tūkstančių kilometrų nuo NATO teritorijos ne su valstybe, o su partizanais talibais. Sąjungos vadovas tikina, kad NATO ir toliau veiks pagal principą „vienas už visus ir visi už vieną“ ir kad Amerika liks atsakinga už Europos saugumą.

„Dokumentas tikrai išvardys naujus Aljanso vaidmenis ir misijas. Bet du dalykai nepasikeis – NATO svorio centras liks transatlantinis ir mūsų pasiryžimas ginti vienas kitą. Jie lieka stiprūs kaip visada“, – tvirtina NATO generalinis sekretorius Anders Fogh

NATO užsienio reikalų ministrų pasitarimas Estijos sostinėje Taline. Kairėje Mariot Leslie, Didžiosios Britanijos nuolatinė atstovė NATO organizacijoje, JAV Valstybės sekretorė Hillary Rodham Clinton ir Prancūzijos direktorė Claude-France Arnould. **NATO**

Rasmussen.

NATO vadovas teigia, kad NATO turi išsaugoti ir branduolinį ginklą, bet Taline tai viena iš Aljansą skaldančių temų. Bazėje Belgijoje ir dar gal keturiose Europos šalyse Jungtinės Valstijos laiko taktinius branduolinius užtaisus, manoma, apie pustrčio šimto. Kai kurios Aljanso narės vis garsiau kalba, kad Amerika jį turi išsigabenti, kitos, priešingai, baiminasi, kad tai pažeis pusiausvyrą su Rusija ir Artimųjų Rytų šalimis.

A. F. Rasmussen sako, kad Taline prasidės ir naujas etapas, atsakomybę Afganistane perduodant patiems afganista-

niečiams, tačiau ir čia jam teko priminti, kad afganų policijai ir kariuomenei tebetruksta kone pusės tūkstančio NATO instruktorių, o kol pajėgos nebus išmokytos, Aljanso kariai namo negrįš.

Iš visų užduočių Estijai ir kitoms Baltijos šalims svarbiausia savitarpio gynyba. Svečiai mėgina jas raminti, bet frazės „gynybos planai nepaprastosioms situacijoms“ kol kas neištarė niekas.

Bene svarbiausia susitikimo viešnia, Jungtinių Valstijų valstybės sekretorė Hillary Clinton, Taline viešinti jau trečią kartą, pareiškė, kad saugumu Europoje Vašingtonas labai

susirūpinęs, ir kad nors su draugais iš Rusijos Amerika nori sugyventi taikiai ir stabiliai, ji liks pasišventusi NATO sąjungininkų gynybai. „Mes tikime, kad nėra jokių įtakos sferų, kad Rusija ar kita šalis neturi jokios veto teisės Europoje ar šiame regione. Estijos žmonės širdyse ir protuose palaiko labai gyvą istorinės tikrovės jausmą. Taigi mes tai puikiai žinome ir pripažįstame, kad turime stiprinti mūsų ryšius ir remti veiksmus, užtikrinančius nepriklausomybę, pavyzdžiui, energetinį saugumą“, – kalbėjo H. Clinton.

NATO vadovas pamėgino netiesiogiai atsakyti Baltijos

šalims, kurios seniai neslepia, kad savo teritorijoje norėtų matyti kuo daugiau sąjungininkų pajėgų.

„Mums reikia, kad NATO buvimas visoje Aljanso teritorijoje būtų matomas. Šiame regione matome puikų pavyzdį. Sutarėme, kaip saugosime Baltijos oro erdvę. Nemaža NATO narių aktyviai dalijasi atsakomybe, rodo solidarumą, demonstruoja, kad Aljansas pajėgus ir pasiryžęs apginti savo teritoriją ir apsaugoti savo žmones“, – sakė A. F. Rasmussen.

NATO generalinis sekretorius taip pat sakė, kad Aljanso sutartyje nėra numatyta, jog iš NATO būtų galima išmesti kurią nors narę. Taip jis komentavo šią savaitę krašto apsaugos ministrės Rasos Juknevičienės reikštą nerimą, jog dėl mažėjančio krašto apsaugos finansavimo NATO gali kelti klausimą, ar Lietuva dar gali būti jo nare.

„Teisiškai NATO sutartyje nėra nuostatų, kuriomis remdamesi mes galėtume išmesti kurią nors valstybę-narę. Tačiau tai teisinė dalis. **Politiškai turiau pasakyti, kad labai vertiname partnerystę su Lietuva. Ją laikome tvirta sąjungininke ir laukiame tolesnio bendradarbiavimo su Lietuva NATO viduje**“, – sakė A. F. Rasmussen.

Šiomet Lietuva gynybai skyrė tik kiek daugiau nei 0,8 proc. BVP – NATO reikalauja skirti 2 procentus. Vyriausybė svarsto galimybę gynybai kitąmet skirti daugiau.

LIETUVOS UŽSIENIO REIKALŲ
MINISTRO PAREIŠKIMAI

Taline balandžio 22-23 dienomis surengtame neformaliame NATO užsienio reikalų ministrų susitikime aptarta rengiama naujoji NATO Strateginė koncepcija, kuri turėtų būti patvirtinta šių metų lapkritį NATO šalių narių vadovų susitikime Lisabonoje.

Lietuvos užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis susitikime pasisakė už tai, kad NATO išlaikytų efektyvaus atgrasymo gebėjimą ir garantuotų saugumą visiems jo nariams.

„Nepakanka deklaruoti apginamumo principą. Tai turi būti įgyvendinama praktiškai vystant pajėgumus, organizuojant manevrus ir įvairius mokymus bei tolygiai plėtojant

NATO infrastruktūrą visose narėse. Lietuva suvokia mokymus ne kaip kažką išskirtinio ar nuraminimo elementą, bet kaip reguliarių karinių pratybų būtinybę, tai yra bendrą NATO karių rengimą, kas padidintų pajėgų sąveiką ir politinį šalių narių bendrumą“, – sakė ministras.

Pasak A. Ažubalio, Lietuvos interesus rengiant naują NATO Strateginę koncepciją nesusiveda tik į Baltijos šalių apginamumo problematiką, nes toks požiūris būtų per daug egoistiškas ir siauras.

Komentuodamas viešas interpretacijas dėl Baltijos šalių gynybos planų, jis pažymėjo, kad šis klausimas – ne viešų diskusijų objektas. **LR URM**

Taline A. Ažubalis kalbėjosi su JAV Valstybės Sekretore Hillary Clinton. Ministras padėkojo už JAV skiriamą dėmesį Lietuvai, pasiūlė išsamiau aptarti artėjantį Lietuvos pirmininkavimą Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijai (ESBO), kuriam Lietuvos Vyriausybė rengiasi labai atsakingai. H. Clinton vertinimu, Lietuvos 2011 metais laukia sunkus darbas šioje organizacijoje. Ji taip pat teigiamai įvertino Lietuvos pirmininkavimą Demokratijų bendrijoje, žadėjo asmeniškai dalyvauti šios bendrijos renginiuose. Dvejų metų pirmininkavimą Demokratijų bendrijai, vienijančiai daugiau kaip 100 demokratinių ir demokratiją kuriančių šalių, Lietuva perėmė pernai liepą. **NATO**

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Veidas, savaitinis iliustruotas žurnalas, Nr. 10, aptaria pirmosios ir antrosios Lietuvos nepriklausomybės dvidešimtmečius.

Pirmojoje būta šie privalumai: nepaisant okupacijos ir pokario suirutės, sugebėta sukurti valstybę ir apginti jos teisę gyvuoti – tiek diplomatinėmis priemonėmis, tiek ginkluotoje kovoje su gerokai stipresniais priešais. Prijungtas Klaipėdos kraštas. Sėkmingai įgyvendinta labai radikali žemės reforma, sukūrusi platų savarankiškų ūkininkų sluoksnį, kuris tapo valstybės ekonomikos pagrindu.

Sukurta visuotinio švietimo sistema, apėmusi pradinį, vidurinį ir aukštąjį mokslą, sunorminta lietuvių kalba.

Sukurta šiuolaikinė, viena kalba ir bendra istorijos samprata **savo tapatumą grindžianti lietuvių tauta**, padėti tautinės kultūros – literatūros, meno, dailės, muzikos, architektūros pamatai.

Trūkumai. Iš trijų Lietuvos kaimynų – Vokietijos, Lenkijos ir Latvijos – tik su pastarąja palaikyti normalūs draugiški santykiai, bet su kitomis dvejomis valstybėmis turėta teritorinių ginčų.

Nesugebėta nei sukurti, nei prisijungti prie kuriamų politinių bei karinių sąjungų, galėjusių padidinti valstybės saugumą.

Ilgą laiką sąmoningai orientavus Lietuvos ekonomiką į žemės ūkį, per vėlai sumanyta kurti tautinę pramonę ir verslą, o tai savo ruožtu lėmė didelę emigraciją.

Nesugebėta sukurti tvirtos, demokratiniais principais besivadovaujančios visuomenės, pereita prie autorinio valdymo.

Atotrūkis tarp valdžios ir visuomenės ilgainiui taip padidėjo, kad sovietinė invazija iš pradžių vertinta tik kaip galimybė atsikratyti Antano Smetonos valdymo ir tik paskui susivokta, jog įvyko valstybės užgrobimas.

Antrasis dvidešimtmetis – privalumai.

Nepaisant didžiųjų pasaulio valstybių nenoro dėl Baltijos šalių nepriklausomybės gadinti santykių su Sovietų Sąjunga, per palyginti trumpą laiką pavyko atkurti nepriklausomą valstybę ir išvesti okupacinę kariuomenę.

Sukurti daugiau ar mažiau geri santykiai su visomis kaimyninėmis valstybėmis, išspręsti visi esminiai teritoriniai ginčai.

Nuo socialinės planinės ekonomikos pereita prie rinkos ekonomikos, privatizuotas valstybinis turtas.

Dauguma savininkų atgavo per okupacijos ir aneksijos metus sovietinės valdžios nusavintą nekilnojamąjį turtą.

Ištota į šiuo metu galingiausią karinę politinę sąjungą NATO ir turtingiausią ekonominę bei politinę sąjungą Europos Sąjungą.

Trūkumai. Nepertvarkytas šalie sūkis, daugiausia tebesiremiantis iš sovietmečio paveldėtomis, tik modernizuotomis verslo šakomis.

Neužtikrinta valstybės energetinė nepriklausomybė, neprisijungta prie europinės elektros energetikos sistemos.

Nepertvarkytos iš sovietmečio paveldėtos aukštojo mokslo, sveikatos, ir socialinės apsaugos sistemos.

Nesukurta pilietinė visuomenė, valstybės demokratinės institucijos neretai veikia tik formaliai.

Tolydžio didėja atotrūkis tarp valdžios ir visuomenės, auga socialinė įtampa tarp tų žmonių, kurie sugebėjo prisitaikyti prie naujos santvarkos ir gyventi, bei tų, kurie nesugebėjo.

Vienas po kito krintantys ministrai klibina Vyriausybės pamatus. Tačiau ministrų kabinetui, iki šiol netekusiam keturių ministrų, karštingiškai nuogaštauti dėl išlikimo dar nereikia, rašo *Lietuvos žinios*.

Ministro pirmininko tarnybos Teisės skyrius premjerui Andriui Kubiliui pateikė pažymą apie Vyriausybėje pasikeitusių ministrų skaičiavimą. Joje pažymima, kad Seimo įgaliojimus veikti šis ministrų kabinetas gavo 2008-ųjų pabaigoje, tačiau praėjus daugiau nei pusmečiui, po prezidento rinkimų, juos grąžino naujai valstybės vadovei - ši procedūra suteikė galimybę patikrinti, ar Seimas ir toliau pasitiki Vyriausybe.

2009 m. liepą parlamentas darsyk pritarė A. Kubiliaus kandidatūrai į Vyriausybės vadovus, o netrukus Dalia Grybauskaitė jį paskyrė premjeru. A. Kubiliui pateiktoje pažymoje rašoma, jog nuo šio naujo Vyriausybės įgaliojimų tarpsnio ir skaičiuojami ministrų pasikeitimai.

Nuo to laiko Vyriausybėje pasikeitė du nariai: užsienio reikalų ir sveikatos apsaugos ministrai. Taigi A. Kubilius dar turi nemažą ministrų „rezervą“. Skaičiuojant su juo Vyriausybėje dirba 15 ministrų. Įstatymas numato, kad pasikeitus daugiau kaip pusei ministrų Vyriausybė turi iš naujo gauti Seimo įgaliojimus dirbti. Paties A. Kubiliaus nuomone, ministrų kabinetas dirba stabiliai ir darniai.

Kultūros ministras Remigijus Vilkaitis paliko jį į ministrus delegavusią Tautos prisikėlimo partiją (TPP). Partijos vadovas Arūnas Valinskas sakė, kad R. Vilkaitis pareiškimą dėl pasitraukimo iš TPP įteikė balandžio 20 d. Be to, R. Vilkaitis, kurį delegavusi Tautos prisikėlimo partija ragina trauktis iš posto, atleido savo politinės komandos narį - patarėją Vyta Karsoką (TPP).

Balandžio 10 d., sekmadienį Lenkijos prezidento Lech Kaczynski palaikai, parsraidinti į Varšuvą. Oro uoste juos pirmoji pasitiko dukra Marta, praradusi tėvus. Nuotraukoje prie savo brolio karsto klūpo dvynys brolis Jaroslaw. Lenkų tauta gedi savo prezidento ir kitų Lenkijos patriotų žuvusių Katynėje. Varšuvoje susirinko šimtai tūkstančių žmonių prie prezidentūros, visoje Lenkijoje skambant gedulo varpams.

NYT

Mykolas Druga:

VAKARŲ EUROPA KREMLIAUS APGAUNAMA

Šįkart pasaulio spaudos apžvalgoje pažiūrėsime, kaip po nelaimės pasikeitė daugelio laikraščių mintys ir tonas, – ne tik Lenkijos, bet ir užsienio, – straipsniuose apie Lenkiją, jos politiką, jos santykius su Vakarų kaimynais ir su Rusija.

„Nereikia užmiršti, – šeštadienį dar prieš žinias apie katastrofą rašė **„Rzeczpospolita“**, – kad „Nord Stream“ yra ne tik ekonominis užmojis, bet ir politinis įrankis, kuriuo Rusija gali didinti savo įtaką. Jau dabar Maskva verčia Varšuvą pasirašyti nepalankias dujų tiekimo sutartis, daro spaudimą Lietuvai, stipriau kišasi į Baltarusiją ir Ukrainą.

Iš tiesų Maskva ir toliau varo imperinę politiką. Vakarų Europa leidžiasi Kremliaus lengvai apgaunama. Dėl to tuo labiau Lenkijos pareiga Europai nurodyti, kokia pavojinga Rusija gali būti. Europietiškas solidarumas energetikos sektoriuje neturi likti tik gražiai skambanti formulė Europos sutartyse“.

Taip balandžio 10 d. rytą atsiliepė konservatyvusis Lenkijos sostinės laikraštis, o po to – visas pasikeitė, bet nebūtinai iš karto ir nebūtinai vienodai.

Balandžio 11 d., sekmadienį Berlyno liberalusis dienraštis **„Tagesspiegel“**, pirmiausiai neigiamai atsiliepęs apie žuvusio Lenkijos prezidento politiką, toliau rašė: „o vis dėlto Lecho Kaczynskio palikimas savo šaliai nebuvo tik nuostolingas. Šitas mažiukas vyras, kuris savo provincialumo, nenuspėjamumo ir valstietiško gudrumo mišiniu Angelą Merkel ir daugelį kitų Europos vadovų pakankamai dažnai vesdavo iš proto, šitas mažas vyrutis Lenkijoje vis

tiek padarė kažką didelio. Jis postkomunistų valdžiai padarė galą – galutinai“.

Tačiau anot Šiaurės Vokietijos dienraščio **„Welt“**, „tai, kas pas mus buvo laikoma bukaprotiškumu, daugelio lenkų požiūriu visų pirma buvo šalies gynybinė laikysena – tokios šalies, kuri praeityje turėjo karčiai patirti, kuo bėdos atvejais galima tikrai pasitikėti: **ogi tik savimi pačiais**. Šita vienu sykiu ir skeptiška, ir drąsi nuostata dabar ir vėl prisikels kartu su dideliu, visą šalį apimančiu gedulu“.

Balandžio 12 d. Eseno miesto laikraštis **„Neue Ruhr/ Neue Rhein“** kritikavo būtent Vokietijos laikyseną, katastrofai įvykus: „Tragedijos ir beribio sielvarto akivaizdoje vokiečių reakcija buvo keistai blanki. Reikėjo stipresnio gesto Varšuvos atžvilgiu, kad išreikštų tikrąjį mūsų piliečių suglumimą. Valstybinio gedulo dienos paskelbimas būtų

tinkamas mūsų užuojautos simbolis“.

Dauguma laikraščių nepamiršo paminėti, ką žuvęs Lenkijos prezidentas neva darė blogai, tarp jų ir dienraštis **„Heilbronner Stimme“**. Tačiau pastarasis iškėlė ir vieną, jo manymu, teigiamą dalyką: Būtent, „Lechas Kaczynskis mokėjo vertinti tai, kada į jį ir jo valstybę būdavo žiūrima rimtai. Jo testamentas skatina susimąstyti: Europos idėja niekada neprivalo kelti pavojaus šalies tapatybei“.

Beje, argi to paties nuolatos nekartoja ir mūsų Kovo 11-osios akto signataras Romualdas Ozolas?

Anksčiau citavome iš dienraščio **„Welt“** balandžio 10 d. laidos, o balandžio 11 d. laikraštis negailėjo gerų žodžių Lenkijai apskritai. Girdi, „kokia pasipriešinimo jėga šalyje slypi, pasirodė ir per krizę, kurioje Lenkijos ekonomika augo toliau, tuo tarpu daugumos kitų šalių, bent jau Europoje, ūkis susitraukė.

Rusija ir Ukraina pasirašė susitarimą Rusijos Juodosios jūros laivyno buvimo Ukrainos teritorijoje klausimais. Dokumentas pasirašytas balandžio 21 d. Charkove pasibaigus Rusijos prezidento Dmitrij Medvedev ir Ukrainos prezidento Viktor Janukovyč susitikimui. Susitarime kalbama apie galimybę pratęsti Juodosios jūros laivyno bazės buvimą Kryme po 2017 metų. Susitarimą pasirašė asmeniškai D.Medvedev ir V.Janukovyč. V.Janukovyč teigimu, Rusija sutiko su beveik visais Ukrainos pasiūlymais dėl dujų. Be to, Ukrainos prezidentas pranešė, kad Rusija į Ukrainos dujų sektorių per ateinančių 10 metų investuos 40 mlrd. JAV dolerių. **NYT**

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150
FAX (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010

19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija „Viltis“, Inc.

Algirdas V. Matulionis, Pirmininkas / President

Vytautas Radžius, Redaktorius / Editor
2713 West 71st St, Chicago, IL 60629-2005

Gediminas Markevičius, maketavimas

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices.
Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn.
VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$1.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78.
Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiro numerio kaina - \$1.00.
Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

KATYNĖJE VĖL LENKŲ TAUTOS TRAGEDIJA

Po 70 metų tas miškuose esąs kaimas, netoli Smolensko, dar kartą balandžio 10-sios rytą sulaukė naujos tragedijos, kai 6:56 val. vietos laiku, maždaug už 20 km nuo Katynės žudynių vietos sudužo 1990 m. gamybos rusiškas lėktuvas „Tupolev TU-154 M Lux“. Mirtina lėktuvo kelionė tetruko valandą ir 33 minutes. Visi 97 žmonės - 89 delegacijos dalyviai ir 8 įgulos nariai – žuvo. 2010 m. sausį Rusijos „Aeroflot“ paskelbė, kad „Tupolev“ daugiau skraidyti neeis – daug katastrofų yra įvykę, per kurias žuvo net 1,812 žmonių.

Kodėl tą rytą Lenkijos prezidentas Lech Kaczynski ir gausi lenkų politikų, karininkų, vyskupų ir kultūrininkų delegacija skrido tokiu nepatikimu lėktuvu?

Newsweek žurnalas samprotauja – pasitikėjimu rusais, atsiradusiu po balandžio 7-osios įvykiu Rusijos premjero V. Putin pokalbiu su Lenkijos ministru pirmininku D. Trusku. Jam V. Putin pripažino, jog Katynės žudynių kaltininkas esąs Lavrentij Berija ir paaiškinęs, jog tai buvęs sovietų kerštas lenkams už 1920 metų patirtą pralaimėjimą. Po tokio pareiškimo ir spauda neteko žado. Lenkijoje tuoj pat pradėta tikėti apie Rusijos ir Lenkijos santykių atšilimą. Lenkijos prezidento delegacija lipo į lėktuvą, negalvodami apie savo saugumą.

Tai buvo pražūtingas sprendimas – visai politinei ir karinei vadovybei skristi kartu.

Lenkijos prezidento delegacija skrido pagerbti sovietų komunistų nužudytų lenkų karių – gal būsią galima išlyginti istorines klaidas – priversti rusus pripažinti padarytus nusikaltimus. Prieš 70 metų Katynės miške Stalino įsakymu buvo nužudyta maždaug 22 tūkstančiai lenkų karininkų. Tai nebuvo vien tik kariškių žudymas, tai buvo lenkų tautos žiedo sunaikinimas, nes daugelis karių dirbo mokytojais, gydytojais, teisininkais ir tautai vadovaujančiais žmonėmis. Nužudę lenkų kariškius rusai melavo, esą tai padarė naciai. Tačiau Rusijos prez. Boris Jelcin net parodė dokumentus, kuriuos pasirašė pats Stalinas. Deja. Katynės melas vėl prabudo, kai V. Putin Staliną pavadino „geriausiu šalies vadovu“, nors jis ir galėjęs būti kaltas. Tokio atsiprašymo lenkams neužteko. Pasiteisinimas – melo pobūdžio tiems, kurie matė visą sovietų sistemos žiaurumą ir suprato jų melą. Toks buvo ir prez. L. Kaczynski, Solidarumo veikėjas, aršus sovietinės sistemos priešas, kuris nesutiko taikytis su tokiais paaiškinimais ir pats skrido į Katynę atiduoti pagarbos nužudytiems lenkų karininkams.

Katynė lenkams – tai vieta, kur miršta jų šviesiausi žmonės ir jau antrą kartą. Kremlius buvo prašomas ištirti Katynės bylą, perduoti nužudytų karininkų sąrašus ir kitus dokumentus ir atsiprašyti už šią baisią piktadarybę. Bet „Maskva žengė tik vieną žingsnį. Katynės byla ne visa atskleista – iš visų 183 jos tomų net 116 įslaptinti. Daugybė dokumentų, Katynės aukų sąrašai dar neišvydo dienos šviesos“, – primena politologas Č. Išskauskas.

Lenkai dabar atsimena, kad 1943 m. lėktuvo katastrofoje neaiškiomis aplinkybėmis žuvo Lenkijos Vyriausybės užsienyje, kai ji buvo okupuota, vadovas generolas Wladyslaw Sikorski – jie netiki, kad tai tebuvo nelaimingas atsitikimas.

Anuomet lenkų tautai švino lietų siuntė J. Stalinas su NKVD divizija, o dabar, manykime, lemtis. **S. Tūbėnas**

LENKIJOS PREZIDENTO NEPASAKYTA KALBA

Po tragiško Lenkijos prezidento Lech Kaczynski žuvimo balandžio 10 d. dienraštis „Rzeczpospolita“ paskelbė kalbą, kurią prezidentas turėjo sakyti šeštadienį, balandžio 10 d., minint 70-ąsias Katynės žudynių metines.

„Gerbiami Katynės šeimų atstovai!

Gerbiamieji Ponios ir Ponai!

1940-ųjų balandį buvo nužudyta daugiau nei 21 tūkst. lenkų kalinių iš stovyklų ir NKVD kalėjimų. Šis žmonių genocidas buvo įvykdytas Stalino noru ir aukščiausių Sovietų Sąjungos valdžios sluoksnių paliepimu. Katynės žudynės tapo Trečiojo Reicho ir Sovietų Sąjungos aljanso, Molotovo-Ribbentropo pakto ir 1939 rugsėjo 17-osios prieš Lenkiją nukreiptos agresijos kulminacija.

Antrosios Žečpospolitos piliečiai, kurie buvo tuometinio valstybingumo pagrindu, žmonės, kurie tarnavo tėvynei buvo nužudyti ne tik Katynės miškuose, bet ir Tverėje, Charkove ir kitose žinomose ir dar nežinomose vietose. Tuo metu nužudytųjų šeimos ir tūkstančiai rytinių žemių gyventojų buvo ištremti į Sovietų Sąjungos gilumą, kur jų neapsakomos kančios žymi Rytų Lenkijos Golgotos kelią.

Tragiškiausia šio kelio stotele tapo Katynė. Lenkijos pareigūnai, kunigai, policininkai, pasienio bei kalėjimų pareigūnai buvo nužudyti be jokių teisingumo procesų. Visi jie tapo nepaskelbto karo aukomis. Šie

žmonės buvo nužudyti pažeidžiant įstatymus ir civilizuoto pasaulio konvencijas. Buvo sutryptas jų orumas – tiek kaip kareivių, tiek ir kaip lenkų ir tiesiog paprastų žmonių.

Kapo duobės visam laikui turėjo paslėpti nužudytųjų kūnus ir tiesą apie nusikaltimą. Pasaulis neturėjo apie tai sužinoti. Žuvusiųjų šeimoms neleido viešai gedėti, verkti ir tinkamai palaidoti artimųjų.

Žemė paslėpė nusikaltimo pėdsakus, o melas turėjo ištrinti juos iš atminties.

Tiesą apie Katynę labiausiai slėpė tie, kuri šį nusikaltimą ir organizavo. Šis melas tapo pokarinės Lenkijos komunistų politikos pagrindu. Tai buvo laikai, kai atsiminimai apie Katynę žmogui galėjo baigtis blogai. Vis dėlto žuvusiųjų šeimos ir draugai bei kiti drąsūs žmonės saugojo prisiminimus, gynė tiesą ir perduodavo ją iš kartos į kartą. Ši tiesa išgyveno komunizmo gniaužtus ir buvo perduota laisvos ir nepriklausomos Lenkijos piliečiams. Dėl to esame dėkingi visiems, o Katynės aukų šeimoms privalone išreikšti ypatingą padėką.

Visos Lenkijos vardu dėkoju už tai, kad norint išsaugoti šviesų savo artimųjų atminimą, išsaugojote daug daugiau – mūsų valstybės

istorijos supratimą ir tautos identitetą.

Katynė tapo ne tik skausminga žaizda Lenkijos istorijoje, bet ir ilgus dešimtmečius nuodijo lenkų ir rusų santykius. Pasistenkime, kad ši žaizda pagaliau užgytų ir neliktų rando. Mes jau einame šiuo keliu. Lenkai vertina ir rusų pastarųjų metų veiksmus. Šiuo keliu, kuris vėl suartins mūsų valstybes turime ir toliau žengti – nesustoti ir jokia būdu nesitraukti.

Visos Katynės žudynių aplinkybės turi būti galutinai išnagrinėtos ir išaiškintos. Svarbu, kad teisiškai būtų patvirtintas aukų nekaltumas, būtų paskelbti visi nusikaltimo dokumentai. Tai būtina, kad melas apie Katynę visam laikui išnyktų iš viešosios erdvės.

Siekiame to tam, kad būtų išsaugotas žuvusiųjų atminimas ir pagarba jų šeimų nariams bei artimiesiems. Tiesos išaiškinimas reikalingas ir gerų kaimyninių santykių išsaugojimui bei partnerystės puoselėjimui visoje Europoje.

Visa tai grindžiama pasitikėjimu.

Atiduokime kartu pagarbą nužudytiesiems ir pasimelskime už juos. Šlovė didvyriams! Garbė Jų atminimui”.

LENKUS PAPIKTINO, KAD NE VISI UŽSIENIO ŠALIŲ VADOVAI DALYVAVO PREZIDENTO LAIDOTUVĖSE

Daugumą lenkų šokiravo tai, kad į Kaczynski poros laidotuves neatvyko daugelio užsienio šalių vadovai, interviu *L'Express* prisipažino lenkas žurnalistas Marek Gladysz. „Tai tie Lenkijos gyventojai, kurie į šį įvykį reaguoja labai emocionaliai. Jie mano, kad svarbiausia noras, o atvykti galima buvo ir lėktuvu, sraigtasparniu, automobiliu, traukiniu, nesvarbu kaip. Be to, Lenkijos spauda cituoja informaciją iš *Washington Times*, kuri viską keičia: atrodo, kad tuo metu,

kai vyko laidotuvės, Barack Obama žaidė golfą”, – sako žurnalistas.

Leidiny s pabrėžia, jog Dmitrij Medvedev dalyvavimas buvo labai pastebimas.

„Jam reikėjo įgyvendinti labai svarbią politinę užduotį. Rusijos prezidentas turėjo parodyti, kad Rusija išgyvena sielvartą kartu su Lenkija. Tad ceremonija praktiškai virto dėkingumo D. Medvedev demonstravimu, ypač tai buvo pastebima prezidento pareigas einančio politiko kalboje”, – mano Marek Gladysz.

PRIE LENKIJOS AMBASADOS VILNIUJE – GEDULO NUOTAIKOS

Pagerbti Rusijoje per aviakatastrofą žuvusių Lenkijos prezidento Lech Kaczynski ir kitų aukštų šios šalies pareigūnų vilniečiai balandžio 10 d. ėjo prie Lenkijos ambasados Vilniuje Antakalnyje.

Palei Smėlio gatvę įsikūrusios ambasados sieną atėjusieji dėjo gėles ir degė žvakutes. Daugelis jų sukalbėjo maldą už žuvusiuosius.

Ambasadoje buvo galima pasirašyti užuojautų knygoje.

Balandžio 10 d., Vilniaus Arkikatedroje kardinolas Audrys Juozas Bačkis aukojo Šv. Mišias už žuvusiuosius. Aukščiausi Lietuvos pareigūnai pareiškė užuojautas dėl kaimyninę šalį ištikusios nelaimės.

Lenkijos prezidentas L. Kaczynski ir keliasdešimt kitų žmonių žuvo balandžio 10 d., kai prezidento lėktuvas sudužo mėgindamas nutūpti Rusijos miesto Smolensko oro uoste.

Per katastrofą Rusijoje taip

pat taip pat žuvo Lenkijos nacionalinio banko vadovas Sławomir Skrzypek, Lenkijos ginkluotųjų pajėgų Generalinio štabo vadas generolas Franciszek Gągor, keli įstatymų leidėjai ir istorikai, priklausę 89 žmonių delegacijai, kurios sąrašą paskelbė Lenkijos kovos ir kančių paminklų apsaugos taryba.

Patikslintais Nepaprastųjų situacijų ministerijos duomenimis, Lenkijos lėktuvu „Tu-154“, sudužusiu prie Smolensko, skrido 97 žmonės. **LRT**

PILIETYBĘ UŽSIENIO LIETUVIAMS NORIMA NE DUOTI, BET ATIMTI

Dabartinė Lietuvos valdžios pozicija dėl galimybės emigrantams turėti du pasus reiškia ne pilietybės suteikimą, o atėmimą, tvirtina Pasaulio lietuvių bendruomenės (PLB) vadovė Regina Narušienė. Ji sako pajutusi nuoskaudą, kai Seimo komitetai gana skeptiškai sutiko išeivių pasiūlymus.

„Jei mūsų konstitucinės teisės ekspertai sako, kad Konstitucija neleidžia dvigubos pilietybės, laikas jų rasti užsienyje“, – pirmadienį Seimo ir PLB komisijos posėdyje sakė JAV lietuvė, o kuriamas strategijas dėl išvykusiųjų grąžinimo ji pavadino palaida bala.

Seimo Teisės ir teisėtvarkos komiteto (TTK) pirmininkas Stasys Šedbaras atkreipė dėmesį, kad prigimtinė yra tik teisė į pilietybę apskritai, o ne į konkrečios valstybės. Jis vyli, kad parlamentas įstatymą pakeis iki pavasario sesijos pabaigos. Pataisos galėtų įsigaliooti nuo kitų metų, tačiau prieš tai būtų galima paprašyti Konstitucinio Teismo (KT) išvados. Jei jos būtų neigiamos, kitamet per savivaldybių tarybų rinkimus esą būtų galima surengti referendumą.

„Jei lietuviai nebus piliečiai, neturėsite draugų užsienyje“

Valdžia rengia įvairias išeivių grąžinimo strategijas, bet jos, anot R. Narušienės, menkai derinamos tarpusavyje, atskiros institucijos nekoordinuoja savo veiksmų. „Žodžiai – labai gražūs, bet niekas nevyksta, – kalbėjo ji. – (...) Yra laisva bala. Laikas koordinuoti strategijas ir turėti vieną aiškią.“

Bet prieš imantis strategijų esą reikia reglamentuoti pilietybės klausimus: „Pilietybės klausimas yra ne teisinis, o politinis. Jau laikas, kad Seimas padarytų sprendimą, iš ko atimsime Lietuvos pilietybę ir kaip atimsime. (...) Tai nėra pilietybės davimas, bet atėmimas.“

Anot PLB valdybos pirmininkės, užsienio lietuviai turi prigimtine teisę turėti Lietuvos pilietybę, „tai Konstitucijai neprieštarauja, tik reikia turėti sugebėjimų įgyvendinti“.

„Tai yra Lietuvos piliečių teisė. Pilietybė – reikšmingiausias ryšys su Tėvyne, didžiausias turtas savo Tėvynei priklausyti. Atėmimas yra skaudus“, – tvirtino R. Narušienė. Ypač skaudu esą buvo išgirsti parlamentarų reakciją į pernai Seimo ir PLB komisijos priimtą rezoliuciją dėl Pilietybės įstatymo. Nauja jo redakcija įvertinta kaip tobulesnė, tačiau

be tam tikrų pataisų užsienio lietuviams esą vis tiek nepriimtinta. Buvo pasiūlyta įstatyme numatyti atvejus, kada Lietuvos piliečiui leidžiama turėti ir kitos valstybės pasą, jei jis išvyko į užsienį po 1990 m. kovo 11 d.

Seimo Žmogaus teisių komitetas sutiko atsižvelgti į rezoliuciją, tuo metu Teisės ir teisėtvarkos komitetas pernai spalį nepritarė komisijos pasiūlymams. „Visos kalbos, rezoliucijos pateikimas neturėjo jokios įtakos. Tai kam mes čia renkamės? Kam mes tas rezoliucijas ruošiamo? Jos neturi vertės“, – apmaudavo PLB vadovė.

„Jei norite, kad emigrantai grįžtų, neatimkite iš jų pilietybės. (...) Dažnai girdžiu iš vadinamųjų Konstitucijos ekspertų – tai yra Konstitucijos klausimas, o ji neleidžia to daryti. Bet kitos tautos surado būdą palikti pasus savo piliečiams. Laikas surasti kitokių ekspertų. (...) Laikas pradėti dirbti. Jei Lietuvoje nėra konstitucinės teisės ekspertų, laikas jų surasti užsienyje. (...) Reikia palikti pilietybę, kad tie, kurie išvažiavo, norėtų grįžti, kad gyvenantieji svetimuose kraštuose norėtų padėti. Jei jie nebus piliečiai, neturėsite draugų užsienyje.“

Šiuo metu bene didžiausius ginčus kelia atvejai, kai Lietuvos pilietis pats paprašo kitos valstybės pilietybės, o ne gauna ją, pavyzdžiui, gimdamas arba per santuoką (dėl pastarojo atvejo KT nėra pasisakęs).

S. Šedbaras komisijos posėdyje pabrėžė, kad žmogaus teisė į pilietybę yra prigimtinė, bet į konkrečios šalies pilietybę – ne. Dar žiemą jis kvietė vadovautis Lenkijos pavyzdžiu ir šio reiškinio neskatinėti, bet jei Lietuvos pilietis gautų kitos valstybės pasą, to tarytum nepastebėti.

Svarstytinas jam pasirodė ir Vokietijos pavyzdys – šioje šalyje dviguba pilietybė neleidžiama, nebent asmuo gauna Europos Sąjungos (ES) valstybės arba Šveicarijos pasą. Pastarosios šalies lietuvių bendruomenės pirmininkė anksčiau yra sakiusi, kad jei čia gyvenantys išeiviai negalės pretenduoti į dvigubą pilietybę, pernykštė kalėdinė dovana iš jų bus paskutinė.

Konservatoriai yra pasiūlę, kad Lietuvos pilietybė būtų suteikiama ir ES ar NATO narės pasą gavusiems naujiesiems išeiviams ir gretimose šalyse pasienyje gyvenantiems lietuviams. Prezidentūra savo ruožtu siūlo leisti dvigubą pilietybę tik tiems žmonėms,

Lietuvos Seimo rūmuose Vilniuje, balandžio 19 d. pradėjo keturių dienų pasitarimas bendra Seimo ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės komisija. Nuotraukoje matome ir Lietuvos Seimo pirmininkę Ireną Degutienę, JAV LB pirmininką Vytautą Maciūną, PLB pirmininkę Reginę Narušienę ir Arvydą Daunoravičių, buvusį generalinį konsulą Čikagoje, dabartinį direktorių užsienio lietuvių reikalams, kuris pranešė apie pakeitimus ir pristatė naujai kuriamą Globalios Lietuvos strategiją. **ELTA**

kurie pasitraukė iš Lietuvos iki Nepriklausomybės atkūrimo ir jų palikuonims, taip pat vėlesnių išeivių vaikams. Gedimino Navaičio manymu, būtų galima sekti Lenkijos pavyzdžiu, o frakcijos „Tvarka ir teisingumas“ nario Egidijaus Klumbio – laikytis vadinamojo nulinio varianto, kai dviguba pilietybė leidžiama visiems.

Savo ruožtu R. Narušienė yra pasiūliusi vengti masiško, bet jei Lietuvos pilietis gauna kitos valstybės pasą, palikti jam ir lietuvišką. „Jei teisės ekspertai prieštaravimų neturės, gal tai galės tapti pasiūlymu, kurį svarstytume Seimo salėje“, – pirmadienį vyli S. Šedbaras.

Kitą savaitę TTK rengiasi grįžti prie Pilietybės įstatymo pataisų. Komitetui palaiminus, jų galėtų imtis Seimas. Pirmininko manymu, dėl pataisų būtų galima apsispręsti iki liepos – Seimo pavasario sesijos pabaigos. Tuomet Seimas galėtų kreiptis į KT, o atitinkamų nuostatų galiojimas būtų laikinai sustabdytas. Jei rudenį KT pateiktų savo išvadą, pataisos esą galėtų įsigaliooti jau nuo kitų metų sausio. „Jei priėmimo ar svarstymo metu matysime, kad KT pozicija būtų neigiama, galima kitais metais su savivaldybių rinkimais surengti referendumą“, – svarstė parlamentaras.

Seimo ir PLB komisijos posėdyje dalyvavę išeiviai domėjosi, kas laukia lietuvių, gyvenančių Rusijoje arba Lotynų Amerikos šalyse. „Pakartosiu premjero Andriaus Kubiliaus žodžius: pabandome padaryti šitą žingsnį. Atpalaiduoti visiškai būtų neįmanoma, reikėtų keisti Konstituciją. O toks pirmas žingsnis būtų ir savęs pasitikrinimas, ir KT. Gal KT pritarus pavyktų rasti papildomą formuluotę“, – kalbėjo S. Šedbaras.

R. Narušienė ir kiti posėdžio dalyviai stebėjosi, kad

kitos šalies pilietybę gaunantis žmogus Lietuvos paso netenka biurokratų, o ne teismo sprendimu. Portugalijoje gyvenanti Rūta Avulytė-Moreira taip pat stebėjosi, kodėl išvykimą į užsienį deklaravę lietuviai, keisdami asmens dokumentus, gali gauti tik pasą, bet ne tapatybės kortelę.

Ginčai užvirė po KT sprendimo

Pagal Konstitucijos 12 straipsnį, „išskyrus įstatymo numatytus atskirus atvejus, niekas negali būti kartu Lietuvos Respublikos ir kitos valstybės pilietis“. Diskusijos dėl dvigubos pilietybės kilo KT išaiškinus, kad nuostata „atskiri atvejai“ reiškia, jog įstatymu gali būti nustatyti tik labai reti, išimtiniai atvejai, kai įgyjant kitos valstybės pilietybę išsaugoma ir Lietuvos pilietybė.

Pilietybės įstatymas leidžia turėti du pasus asmenims, kurie iki 1940 m. birželio 15 d. buvo Lietuvos piliečiai ir buvo ištremti ar pasitraukę 1940 m. birželio 15 d. – 1990 m. kovo 11 d. okupacijų metu. Tas pats galioja jų vaikams, vaikaičiams bei provaikai-

čiams. Lietuvos pilietybę gali gauti emigrantų vaikai, gimstantys užsienyje ir automatiškai tampantys atitinkamos šalies (Airijos, JAV ir pan.) piliečiais, bei kai kurie kiti asmenys.

Pernai rudenį Seimo nariai Paulius Saudargas ir Gintaras Songaila pasiūlė įteisinti dvigubą pilietybę lietuvių kilmės emigrantams, jau po Nepriklausomybės atkūrimo išvykusiems į ES ar NATO šalį, taip pat tiems, kurie gyvena Lietuvos kaimynėse. Bet sovietmečiu emigravusiems žmonėms parlamentariai siūlo palikti lietuvišką pasą tik jei jie yra lietuvių kilmės.

Dar prezidento Valdo Adamkaus pateiktu projektu siūloma dvigubą pilietybę leisti tik iš Lietuvos pasitraukusiems iki Nepriklausomybės atkūrimo ir jų palikuonims, o pasitraukusieji po 1990-ųjų dvigubos pilietybės negautų, ji galėtų būti suteikiama tik užsienyje gimusiems jų vaikams. Šie žmonės pasą galėtų išsaugoti nebent ypatingais atvejais, pavyzdžiui, susituokę su kitos valstybės piliečiu ir taip pagal tos šalies įstatymus įgiję antrą pilietybę. **Delfi.lt**

PEDOFILIJA KALTINAMI KUNIGAI „VISADA“ TURI BŪTI PERDUOTI CIVILINEI TEISĖSAUGAI

Vatikanas, balandžio 12 d. (ELTA). Seksualine prievarta įtariamieji kunigai „visada“ turėtų būti perduoti civilinėms institucijoms, sakoma Vatikano tinklalapyje paskelbtose instrukcijose kaip elgtis kunigų pedofilijos atvejais. „**Visada reikėtų laikytis civilinės teisės nuostatos** - pranešti apie nusikaltimus atitinkamoms valdžios institucijoms“, - sakoma dokumente, sudarytame remiantis galiojančiomis Vatikano taisyklėmis.

Dokumente taip pat patvirtinama, kad sunkiausių pažeidimų atvejais numatytas po-
džio dalyviai stebėjosi, kad

pašalinant kaltinamuosius iš dvasininkų luomo.

„Labai sunkių nusikaltimų atvejais, kai teisiamo dvasininko kaltė dėl nepilnamečių seksualinio išnaudojimo būna įrodyta baudžiamajame teisme, arba esama neginčijamų įrodymų“, popiežius gali atskiru dekretu pašalinti jį iš kunigų luomo.

„Bažnyčios kanonai nenumato priemonių prieš tokį popiežiaus potvarkį“, teigiama instrukcijose, kurios buvo sudarytos remiantis Bažnyčios kanonų teise ir Jono Pauliaus II 2001 metais pasirašytomis direktyvomis.

JAV SENATORIUS RICHARD DURBIN DAŽNAI PRISIMENA SAVO LIETUVIŠKĄ KILMĘ

Prestižiniame Čikagos universitete apie recesiją JAV ir ekonomines lenktynes su Kinija pakviestas kalbėti senatorius Richardas Durbinas gyrėsi savo lietuviška kilme ir pasakojo apie kelionę į savo motinos gimtąjį Jurbarką. Kaip paaiškėjo, daugiatautei aukštosios mokyklos studentų ir profesorių publikai imigracijos reformos reikalai ir istorijos iš senatoriaus gyvenimo rūpėjo kur kas labiau negu tarptautinė prekyba.

Džiaugėsi prisilietęs prie savo šaknų

Neatrodė, kad dėl netikėtai pasikeitusios pokalbio krypties antrasis pagal rangą demokratų senatorius būtų buvęs nepatenkintas.

Times žurnalo vienu iš dešimties geriausių JAV senatorių išrinktas lietuvių kilmės amerikiečių politikas mielai dalijosi išpūdziais apie Lietuvą, buvusią Sovietų Sąjungą ir negailėjo pažadų imigrantams.

„Vienas išimintiniausių įvykių mano gyvenime – kelionė į Lietuvos miestelį Jurbarką, iš kur kilusi mano mama. Netoli tos vietos, kur anksčiau buvo mūsų šeimos namas, yra

šulinys. Kaimynai tvirtino, kad iš ten vandenį sėmdavo ir mano mama. Buvau labai sujaudintas tokios galimybės taip arti prisiliesti prie savo šaknų“, - Čikagos universitete kalbėjo R.Durbinas.

Komandinė ekonomika iš arti

Jis taip pat prisiminė apsilankymą Sovietų Sąjungoje „klestinčio komunizmo“ metais. Nuo jį prižiūrėti paskirtų „sargų“ pasprukęs senatorius vaikščiodamas Maskvos gatvėmis atkreipė dėmesį į kelis kvartalus nusidriekusią eilę. Šiaip taip prasibrovęs iki jos pradžios, amerikietis politikas pamatė, kad žmonės kantriai laukia, o sulaukę savo eilės glėbiais neša tualetinį popierių.

„Šis vaizdas man padėjo suprasti, kad komandinė ekonomika neveikia. Kad ir ką sakytų komunistai, sistema, kai valdžia nustato, kiek tualetinio popieriaus žmogus gali sunaudoti, yra absurdiška“, - komunizmo savo akimis nemačiusiai auditorijai kvatojantis aiškino R.Durbinas.

Senatorius pabrėžė asmeniškai džiaugęsis, kai Rytų

Europos šalys atgavo nepriklausomybę.

Nelegalams žada reformą

Apibertas klausimais apie imigracijos reformos ateitį, R.Durbinas sakė, kad liberalusis Senato sparnas darys viską, jog imigracijos reformos įstatymas būtų priimtas dar šiemet. Anot politiko, neseniai pasirašęs sveikatos apsaugos reformos įstatymą prezidentas B.Obama imsis energetikos ir imigracijos reformų.

B.Durbinas juokavo, kad kalbėdamas naujų piliečių natūralizacijos ceremonijose visuomet pabrėžia, jog bet kuris motinos ant rankų laikomas kūdikis gali tapti senatoriumi: „Mano imigrantė motina taip pat neįsivaizdavo, kad aš vieną dieną bendrausiu su Amerikos likimą lemiančiais žmonėmis ir turėsiu galimybę spausti ranką prezidentams“.

Jis buvo pirmasis senatorius, viešai išreiškęs paramą tuomečiam Ilinojaus politikui Barackui Obamai. R.Durbinas laikomas ištikimu dabartinio JAV prezidento sąjungininku ir jo politinių planų įgyvendintoju Senate.

Richard Durbin JAV Senate turi svarbias pareigas, būdamas antruoju asmeniu Demokratų partijos daugumos pareigose. *AP*

Restoranai ir viešbučiai žlugtų be imigrantų

Dažnai Čikagoje besilankantis Illinois valstijai atstovaujantis senatorius pabrėžė, kad vietos restoranų ir viešbučių savininkams laikas garsiai pasakyti, ką visi ir taip žino: „Nė vienas Čikagos restoranas, viešbutis ar drabužių valykla neišsilaikytų be tinkamų dokumentų neturinčių imigrantų. Laikas tai pripažinti ir ištraukti tuos žmo-

nes iš ekonominių ir socialinių pakampių“. R.Durbinas apgailestavo, kad respublikonai sužlugdė jo siūlyto įstatymo projekto, praminto „Dream Act“, priėmimą. Šiuo įstatymu siekiama suteikti galimybę šalyje likti tėvų nelegaliai į JAV atsivežtiems vaikams. Pastarieji šiuo metu sulaukę pilnametystės gali būti deportuoti, nepaisant to, kad JAV jie atsidūrė ne savo valia. *Irytas.lt*

LIETUVOS PAKRANTĖJE IŠMETĖ DESANTO GRUPĘ

Romualdas Kriauciūnas

Sovietų saugumas (MGB) sekė, kad jokia informacija apie Lietuvoje vykdomą terorą neprasiskverbtų į Vakarų pasaulį, todėl dėjo daug pastangų perimant Lietuvos pagrindžio ryšius su išeivijos organizacijomis. Iš 17 nelegaliai į Lietuvą 1949-1953 m. atvykusių desantininkų du buvo sovietų užverbuoti. Šią informaciją randame knygoje „Lietuvos partizanų kovos ir jų slopinimas MVD – MGB dokumentuose 1944-1953 metais“ (*Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjunga, Pasaulio Lietuvių Bendruomenė, Kaišiadorys, 1996*). Ten toliau skaitome, kad iki 1950 m. gruodžio mėn. Lietuvos partizanų vadovybė dar turėjo radijo ryšį su Vakaraais, tačiau vieno eilinio ryšio metu desantininkai buvo apsupti ir, palikę visą radio aparatūrą, turėjo pasitrauk-

ti. Tai paskatino emgebistus pradėti su lietuvių išeivijos organizacijomis, o per jas ir su užsienio žvalgybomis, užmegzti radijo ryšį ir pagrindžio vardu teikti dezinformaciją. Viena iš tų ryšių pasekmių yra atskleidžiama dokumente Nr. 172. Štai to dokumento santrauka.

Naktį į 1950 m. gruodžio 10 d. į Baltijos jūros Lietuvos pakrantę anglų žvalgyba išmetė žvalgybininkų – radistų desanto grupę. Kartu su radistais grįžo ir MGB agentas Gintautas. Prieš porą mėnesių jis buvo pakištas emigracijos nacionalistiniam centrui ir užsienio žvalgyboms. Prie Hamburg, Vokietijoje, jį sutiko profesorius Žakevičius, vadovaujantis emigracijos nacionalistinio centro narys, atvykęs iš Stokholm. Lapkričio mėn. 10 d. Gintautas, gavo vizą, išskrido į London susitikti

su kitais centro vadovais ir anglų žvalgybos atstovais. Londone su juo keletą kartų susitiko iš Romos atvykęs buržuazinės Lietuvos pasiuntinys Lozoraitis. Lapkričio 19 d. įvyko Lietuvos rezistencijos užsienio tarnybos susitikimas, kuriame dalyvavo ir agentas Gintautas. Pasitarimo dalyviai priėjo bendros nuomonės, kad būtina surasti galimybių teikti materialinę pagalbą Lietuvos pagrindžiui, pasmerkė VLIK'ą vadovaujama kun. M. Krupavičiaus, nusiteikusi palaikyti banditizmą bei kitą ardomąją veiklą. Lapkričio 20 d. agentą Gintautą, kaip nelegaliai atvykusį iš Lietuvos, pristatė radistams. Londono mieste Gintautas buvo mokomas kaip naudotis šifru ir slaptaraščiu, buvo aprūpintas keturiais koduotais blanknotais, slaptaraščiu, pinigais (40,000 sovietinių rublių), pistoletu, šaudmenimis ir maisto produktais grįžimo atgal laikotarpiui.

Prieš išskrendant iš Londono, anglų žvalgybos atstovas jam nurodė Japerto punktą Lietuvos pajūryje ir nurodė slaptažodžius. Taip pat buvo pasakyta, kad kartu su juo bus išlaipinti agentai – radistai – du Estijai ir du Latvijai. Lapkričio 30 d. Gintautas su kitais buvo įsodintas į anglų torpedinį katerį.

Tuo pačiu kateriu buvo išmėtamamos ankstesnės grupės. Iki išmetimo likus trims dienoms, su Gintautu susitiko agentas, pranešdamas, kad yra įtarimo dėl Deksnio buvimo sovietų saugumo rankose. Buvo pasiūlyta Japerto punkte nusstoti iki bus išaiškinta tikroji Deksnio padėtis. Anglų žvalgybos atstovas ir Žakevičius Gintautui perdavė Deksnui skirtą paketą su emigracijos nacionalistų laiškais, 140 tūkstančių rublių, anglišką radio aparatą, kuriuo pagal Deksnio nurodymus turi dirbti iš Londono jo žinion atvykęs radistas „Rasa“. Pats desanto išmetimas buvo atidėtas.

Pagaliau agentą ir žvalgybininkus, įsodintus į katerį, naktį į gruodžio 9 d. atvežė į vieną Švedijos salą. Ten juos šiek tiek patreniravo kaip naudotis gumine valtimi. Sutemus kateris pasuko Lietuvos pajūrio link ir maždaug 23.00 val. pristatė desanto grupę į išmetimo vietą. Kateris priplaukė prie kranto 1 km. atstumu. Šioje vietoje agentas ir radistai persėdo į guminę valtį, kuri priplaukė krantą ties Paliepgirių-Kunigiškių kaimais Lietuvoje. Išlipę desantininkai guminę valtį nutempė 300-400 m. nuo kranto, supjaustė ir paslėpė krūmuose. Po to pasitraukė

2.5-3 km. nuo kranto, paslėpė ginklus, kuprines, radio aparatų, pinigų bei kitus daiktus. Lydimi agento pradžioje mišku, paskui plentu atėjo į Kretingą, o iš ten, traukiniu, atvažiavo į Kauną. Kaune agentas radistus atvežė į butą pas „legenduojamą pagrindininką“, sovietų agentą Vytulį.

Agento ir radistų paslėptus daiktus surado karinio uosto sargybiniai ir atidavė sovietų saugumui. Kaune radistai buvo apgyvendinti patikrinto sovietų agento „Nemuno“ bute. Agentams radistai pasakojo, kad jie baigė trijų metų radijo žvalgybininkų mokyklą, vadovaujamą anglų, ir atvyko į Lietuvą organizuoti anksčiau nurodytų grupių radio ryši su užsieniu. Pranešime viršininkams pridėta pastaba, kad „Agentūrinė išorinė ir literinė radistų kontrolė užtikrinta“. Toliau seka pastaba, kad būtina radistus palikti laisvus ir sudaryti jiems galimybę perduoti radiogramą, kad atvyko. Tam reikia radio siųstuvą pristatyti per operatyvinį (t.y., sovietų) darbuotoją ir perdavus vėl išnešti. Šį pranešimą pasirašė Lietuvos SSR valstybės saugumo ministras gen. mjr. Kaprolovas 1950.12.24 (Kūčių dieną!) Vilniuje.

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

DIRVA

LAISVADAUGIS JŲ BURENTOJAS
LIETUVOS LAISVOSIOS GINČOS
RAŠTAVIŠKAS

**METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLASĖ - \$78,
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - \$130.00**

NORWALK, CT

„CAFE EMIGRANT” – MUZIKINIS TILTAS TARP GIMTINĖS IR UŽSIENIO LIETUVIŲ

Laurynas R. Misevičius

Kur Tu? Čikagoj, Londone, Paryžiu, Milane? Ispanijos plantacijose, Stokholmo centre? Kur Tu – Berlyne, Amsterdame, Airijos glėby? O mūsų tiek nedaug belikę Lietuvos širdy... Prieš keletą metų specialiai emigrantams sukūręs naują dainą, pavadintą „Cafe Emigrant”, puikiai visiems žinomas Lietuvos atlikėjas ir dainų autorius Romas Dambrauskas ėmėsi iki šiol neregėto projekto įgyvendinimo. Į talką pasikvietęs vieną talentingiausių šiuolaikinių lietuvių aktorių ir dainininkų Nijolę Narmontaitę bei šiemet jau penktąją dešimtį kūrybinės veiklos metų švenčiančią šiauliėčių estradinės muzikos grupę „Vairas”, rudenį ir pats apvalų jubiliejų atžymėsiantis legendinis dainininkas 2006 m. pabaigoje savo gerbėjus pakvietė į koncerto-spektaklio premjerą. Netrukus šiuo projektu susidomėjo ir LR Kultūros ministerija, o tuometinis jos vadovas J. Jučas greitai pažadėjo paramą „Cafe Emigrant” pristatant tiems, kuriems šis miuziklas ir buvo skirtas – emigracijoje apsigyvenusiems lietuviams... tačiau, kaip dažnai būna su

mūsų nūdienos politikų pažadais, žodis kūnu netapo. Visgi muzikantų sugalvotam meno kūriniiui itin aktualia tema nebuvo lemta nugrimzti į praeitį, taip ir nesuvaidinus „Emigrantų Kavinės” išeivijai. Remiantis privačia Didžiosios Britanijos lietuvių bendruomenės iniciatyva, 2008-aisiais „Cafe” kolektyvas viešėjo ūkanotame Albione, o praeitais metais Romas Dambrauskas, Nijolė Narmontaitė bei „Vairo” grupės siela Edmondas Čivinskas, padedami „Show Centro”, pasiekė ir Čikagą. Tuomet JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos Kultūros tarybos atstovas Žilvinas Bublis, padedamas šių eilučių autoriaus, nusprendė šį koncertą-spektaklį atvežti ir į kitas Amerikos lietuvių vietas, visų pirma stambesnius Rytų pakrantės telkinius. Gavus pradinę ženklia paramą iš Lietuvių Fondo, prasidėjo 8 mėnesius trukęs pasiruošimo kelias „Cafe Emigrant” atvykimui į JAV šių metų pavasarį... na ir tikrai nebuvo jis rožem klotas, anaip tol. Visų pirma, beveik staiga

„Cafe Emigrant” atlikėjai Norwalk, CT atšventė savo kolegės Nijolės Narmontaitės gimtadienį. *Eugenijos Misevičienės nuotr.*

netekome „Vairo” grupės sielos Edmondo Čivinsko, kurį palaužė klatinga kepenų liga, po to atsirado rimtų problemų atlikėjams tvarkant reikiamas darbo vizas. Visgi, ko gero padedant E. Čivinsko „Kelrodei Žvaigždei iš padebesių, vos ne paskutiniu momentu naujos sudėties „Cafe Emigrantai” (*R. Dambrauskas, N. Narmontaitė bei Rolandas Janušas iš „Vairo”*) atsidūrė kitame Atlanto krante ir jau praėjusį savaitgalį pradžiu-gino gausius savo gerbėjus Philadelphia (PA) bei Baltimore (MD). Na o kituose

regionuose apsigyvenusius mūsų tautiečius prašome nenusiminti – dar bent pora savaitėių Amerikoje užsilaikys jau trečią dešimtį sceninės veiklos metų pradėjęs mažei-kiškis Romas Dambrauskas, kuris koncertuos Rochester, NY ir Worcester, MA lietuviams bei ŠALFASS jubiliejinių „Žaidynių” dalyviams Cleveland, OH. Na o savo turą po Jungtines Valstijas Romas užbaigs ne kur kitur, o „Vėjų” mieste, Čikagoje, kur pasirodys jubiliejinėje *Amerikos lietuvio* šventėje gegužės 8-ąją.

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima antradieniais
9:00-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.
Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis dr. Giedrę Kumpikas,
82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687.
Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

NEGATYVI IR POZITYVI VIDURIO EUROPOS LAISVĖ PRIEŠ 1989-UOSIUS IR PO JŲ

Tomas Kavaliauskas

(Tęsinys, pradžia „Dirvos” Nr.7)

Kokia kalba jie kalbėjo 1989-aisiais Berlyne, Vilniuje ir kitur, 1968-aisiais Prahoje, o 1956-aisiais Budapešte? Kas yra tasai lakmuso popierėlis, padėsiantis atskirti grūdus nuo pelų, t. y. laisvus nuo nelaisvų? Ar laisvais laikytini žmonės, nesusidūrę su totalitarizmu? Ar tai sąlyga, leidžianti būti „natūraliai laisvam žmogui”? Jei taip, tai kodėl Paryžiaus jaunimas 1968-aisiais flirtavo su komunizmu, palaikomas tokių intelektualų kaip Jean Paul Sartre, egzistencializmo filosofijos klasikinė figūra?.. Kas yra „laisvo žmogaus” kategorija? Ką reiškia būti laisvam? Ar gimusieji anapus Geležinės uždangos a priori yra apkrestai nevisavertiškumo virusu? Be to, ką reiškia „anapus”? Anapus Sienos į Vakarus ar į Rytus ? Ar vidurio ir rytų europiečių svarstymai bei vertinimai irgi turėtų būti laikomi antrarūšiais, nes, mat, jie (mes?) buvome (esame?) „anapus” ne į tą pusę, t.y. į Rytus?.. O kas yra toji neprie-

taringa istorijos interpretacija? Ką reiškia „nesukompromituotas laisvės idealų požiūrio taškas”? Simecka neįvertina 1989-ųjų prielaidų. Taip, jis jas pripažįsta, bet mano, kad jos trukdo mąstyti laisvai, be prietarų. Šis Slovakijos eseistas tiki, kad galima visiškai objektyviai pažinti istoriją. Aš manau atvirkščiai – mąstymas be prielaidų iš viso yra neįmanomas. Tai reiškia, kad ir ta jaunesnioji, demokratijos sąlygomis užaugusi karta taip pat turės savo prielaidas, žinoma, kitokias, ir iš jų perspektyvos prabilis apie sovietinę patirtį. Ar jie išvengs šališkumo? Sovietizacijos patirties prielaidos priklauso tiems, kurie nebuvo laisvi ir kuriems nebuvo leista garsiai sakyti, ką galvoja ir kuo tiki. Nereikėtų stebėtis, kad tie „laisvieji”, kurie gyveno kitoje Europos pusėje ir galėjo viešai sakyti, ką galvoja, gana narsiai priešinosi Varšuvos pakto ir Sovietų Sąjungos byrėjimo procesui. Tai itin svarbu. Antai Margaret Thatcher rėmė

Michailo Gorbačiovo strategiją, kad Rytų ir Vidurio Europos šalių reformos nebūtų siejamos su Varšuvos pakto kvestionavimu. Tai reiškia, kad 1989-aisiais Didžioji Britanija laikėsi didžiosios išdavystės, įvykdytos Jaltoje, linijos. 1989-ųjų birželio 12 d. Vokietijos kancleris Helmut Kohl pareiškė: Vokietija nesikiš į Lenkijos ir Vengrijos reikalus, o vengrams nereikia skubinti įvykių, antraip tie įvykiai taps nebekontroliuojami. Giovanni Januzzi, Europos Bendrijos Politinio bendradarbiavimo pirmininkas, pareiškė, kad Europos stabilumo labui Vengrijos pareiga yra likti Varšuvos pakte. Austrijos socialistai Vengrijos ambasadoje Vienoje išdėstė susirūpinimą dėl galimos anarchijos kaimyninėje šalyje ir pareiškė, kad „Vengrija turi liautis buvusi Europos galvos skausmu.” Vidurio Europa pokarinę istoriją interpretuoja ir interpretuos visai kitaip negu tie, kuriems Geležinė uždanga buvo tik istorinis rekvizitas, o ne kasdienybės realija. Turi būti vertinama būtent gyvoji komunizmo ir sovietinės okupacijos atmintis, nes ji unikali ir laikina. Ji gyva tol, kol yra žmonių, kurie iš patirties žino, kas yra sovietų režimas su KGB infrastruktūra. Istorinė

interpretacija, paremta tokio- mis prielaidomis ir tokiais prietaisais, turi pranašumų prieš vadinamąją „nešališką” interpretaciją. Kaip rytoj bus vertinamas „subjektyvus” Vidurio Europos požiūrio taškas ir jo prielaida – Ribbentropo–Molotovo paktas ir Varšuvos sutartis? Šioje prielaidoje slypi istorinės interpretacijos esmė. Pakeiskime šią prielaidą ir pakeisime interpretacijos kryptį. 1989-ieji – tai bendros valios produktas. Bendra politinė žmonių valia Vidurio ir Rytų Europoje lėmė istorinį pokytį. Tai pasiekimas, kurį nauja, demokratijos sąlygomis augusi karta gali tik pakartoti, bet vargu ar jį pranoks. Tačiau ir tam, kad pakartotų, reikia išsiugdyti poreikį. Praėjus dvidešimčiai metų po 1989-ųjų, jau nebejaučiamas negatyvios laisvės poreikis, kai trokštama nusikratyti prievartos pančių, dabar siekiame pozityvios laisvės, t. y. norime patys konstruktiviai valdyti save. Tik tą „konstruktyvumą” daugelis jau supranta kaip gebėjimą įsisavinti Briuselio direktyvas. Isaiah Berlin teigė, kad laisvė yra galutinis žmonių tikslas. Tačiau nepasakė, kad šis tikslas yra apgaulingas, nes nuolat šmėkščioja klausimas: o ką veikti su laisve, kai ji jau pasiekta?

Vidurio europiečiai žinojo, kad, atgavę laisvę, jie ja pasinaudos kapitalistinei ekonomikai ir politinei demokratijai kurti. Manyta, kad siektinas idealas – Vakarų Europos gyvenimo standartai ir pliuralizmas. Bet šiandien vartojimo šisą pristabdė finansinė krizė, o tai reiškia, kad ir Vakarų Europos gyvenimo standartų įgyvendinimas pristabdytas. Bet vis tiek svarbiausiu tikslu laikomas vartotojiškumo skatinimas regione, kad tik vėl būtų užvestas vartojimo variklis. Regis, dvasingesnių tikslų nebėra. Bet ar tikrai taip? 2003-iaisiais, visai prieš stojant į NATO, Vilniaus dešimtukas, kurį sudaro Vidurio Europos šalys, parėmė JAV administraciją drauge su Didžiąja Britanija dėl invazijos į Iraką. O Jacques Chirac ir Gerhard Schröder su Vladimir Putin tam karui priešinosi. „JAV ir Britanijos poziciją Vilniaus dešimtukas palaikė ne dėl švento troškimo pakeisti Huseino režimą ar sunaikinti jo neva turimą masinio naikinimo ginklą, o būdamas diplomatiškai tiek nuovokus, kad nesisolidarizuotų su tais, kurie, spausdami Putin ranką, nė nepastebi, jog ši ranka ištiesta per postsocialistinių šalių teritoriją.”

(Bus daugiau)

(Atkelta iš 6 psl.)

prie Smolensko.

Čikagoje apytikriais paskaičiavimais gyvena apie milijoną lenkų. Po lėktuvo katastrofos, kurioje žuvo jų tautiečiai, Čikagos lenkai užplūdo savo Generalinį konsulatą reikšdami savo liūdesį: žmonės laukia eilėse palikti įrašus užuojautų knygose, prieš pastatą deda gėles ir degina žvakeles. Čikagos gatvėse matyti daug automobilių su gedulo kaspiniais perrištomis Lenkijos vėliavomis.

LR Generalinio konsulato Čikagoje informacija

CLEVELAND, OH

LAIKUI BĖGANT...

2009 m. spalio mėn. Clevelando lietuvių bendruomenę sukrėtė įvykiai, kurių pasekmės jaučiamos ir dabar. Dėl šių įvykių nerimsta kai kurios suklaidintos ir pasimetusios mūsų bendruomenės srovės. Neginčytina, kad pagrindinis šį šurmulį sukėlęs įvykis buvo Clevelando vyskupo Richard Lennon įsakyму Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos ir šv. Jurgio bažnyčių uždarymas. Taip pat yra aišku, kad minėtos bažnyčios buvo sujungtos ir dabar tarnauja visiems seniems ir naujiems parapijiečiams šv. Kazimiero bažnyčios vardu, kurios dvasios vadas yra kleb. kun. Joseph Bacevice, buvęs šv. Jurgio bažnyčios klebonas.

Yra visai suprantama ištikimybė asmeniui, nepaisant jo ar jos sugebėjimų ar praeityje nuveiktų darbų, tačiau mes gyvename dabartyje ir, kaip atsakomingi naujos parapijos nariai, esame įpareigoti dirbti šv. Kazimiero parapijos gerovei. Tačiau Clevelando lietuvių tarpe yra asmenų, kurie atkakliai dirba tik savo naudai, nors viešai skelbiasi dirbantys „lietuviybės naudai“. Dar liūdniau, kad, jais patikėję, naivūs žmonės klaidingas žinias

Lietuvos Generalinė konsulė Čikagoje Skaistė Aniulienė ir prezidentas V. Adamkus dalyvavo tragiškai žuvusių – Lenkijos prezidento Lech Kaczynski, jo žmonos Maria ir kitų Lenkijos pareigūnų gedulingose šv. Mišiose.

R. Astrausko nuotr.

skleidžia. Yra net žmonių, kurie dėl tik jiems težinomų priežasčių, žada kažkokį „kraujo kerštą“. Toks priešiškas, bendruomenę skaldantis nustatymas, nėra būdingas vien tik Clevelandui.

Jau anksčiau buvo rašyta, kad prieš Clevelando vyskupijai uždarant arti 50 bažnyčių, buvo atliktas visų šventovių, vienuolynų, mokyklų salių ir t.t. įvertinimas. Surinkti duomenys, įskaitant nuotraukas, buvo įteikti atitinkamoms parapijoms, kartu su nurodymais, ką jos privalo atlikti ar pagerinti dabar, ar penkių metų bėgyje. Gavus vysk. Richard Lennon nutarimą, kad Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos ir šv. Jurgio bažnyčios bus uždaromos ir sujungtos pagal vyskupijos iš anksto paruoštą planą, specialūs abiejų parapijų komitetai pradėjo jiems skirtus darbus. Dabar aiškėja, kad nei vyskupijos įvertinimas, nei specialių komitetų analizės nebuvo nei atviros nei tikslios. Iki šiol jau buvo išleista beveik \$ 40,000.00 vien tik šventovės ir klebonijos šildymo sistemai atnau-

Balandžio 12d. LR ambasadorius JAV Audrius Brūzga savo ir Lietuvos žmonių vardu pareiškė nuširdžią užuojautą Lenkijos ambasadoriui JAV Robert Kupiecki dėl tragiškos Lenkijos Prezidento Lech Kaczynski, pirmosios ponios Marijos ir visų iškilių Lenkijos piliečių, žūties balandžio 10 d. Rusijoje. Ambasadorius Brūzga ir LR Ambasados JAV kolektyvas pagerbė žuvusiuosius tylos minute ir padėjo gėlių prie žuvusio Lenkijos prezidento ir pirmosios ponios portreto bei pasirašė užuojautų knygoje Lenkijos ambasadoje Vašingtone.

jinti, pakeisti pasenusią ar neveikiančią parapijos pastatų vidaus įrangą. Didelių išlaidų pareikalaus ir salės stogo pakeitimas, sutrūkinėję šaligatviai, automobilių aikštė ir t.t.. Elektros tinklo atnaujinimas yra būtinas saugumo sumetimais ir išlaidų sumažinimui. Parapijos įvairių patalpų nuomos sumažėjo dėl nesumokėjimo laiku ir kitų priežasčių, jos neatitinka dabartinės nuomų rinkos kainų. Nežiūrint visų aukščiau išvardintų trūkumų, gyvenamosios vietovės (miesto) taisyklės reikalauja nuolatinės pastatų priežiūros, jų stovio pagerinimo. Visa tai reikalauja išlaidų, kurioms turi pasirūpinti pati parapija.

Savanorių pastangomis, prieš 2009 m. Kalėdas, šv. Kazimiero bažnyčia buvo gražiai papuošta. Primintina, kad savanorių būrį sudarė buvusių parapijų nariai, kurie dirbo entuziastingai. Š.m. vasario

pabaigoje, per du savaitgalius, po kreipimosi į visas organizacijas, kurios naudoja šv. Kazimiero parapijos patalpas, ribotas organizacijų skaičius atliko didžiulį darbą: pagal iš anksto sudarytą planą, parapijos salė, įvairūs kambariai ir sandėliai buvo išvalyti ir visa suirusi, nebevartojama įranga buvo sukrauta į didelius šiukšlynus (dumpsters) dėžes ir pašalintos.

Šv. Kazimiero bažnyčią nebuvo pamiršta ir šv. Velykų proga: savanoriai ją išpuošė suaukotom gėlėmis ir velykiniais papuošalais, kurie buvo surasti po ilgų ieškojimų.

Šiuo metu, kleb. kun. Joseph Bacevice pastangomis, yra sudarytas patarėjų komitetas. Pagal turimas žinias, šio komiteto nariai, be išimties, nepriklausė buvusių parapijų taryboms, tad jų nuomonės, siūlymai bei patarimai bus bešališki. Komiteto terminas nėra nu-

LIETUVIŲ FONDO SUVAŽIAVIMAS

Kviečiame visus LF narius ir kandidatus, taip pat visus, kurie domisi Lietuvių fondo veikla į **47- tą Metinį narių suvažiavimą**, gegužės 1 d., Pasaulio lietuvių centre. Registracija 8:30 v.r. Suvažiavimo pradžia 9:30 v.r. Maloniai lauksime visų.

LF inf.

JAV leidžiamas savaitraštis „Amerikos lietuvis“, 2000 metais pradėtas leisti Čikagoje, šiais metais jau mini garbingą dešimties metų sukaktį. **Gegužės 8 d.** Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, IL, rengiama puota, kurios metu ir bus paminėta laikraščio leidimo sukaktis su menine dalimi ir kita įvairia programa.

Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokiniai Clevelande, OH, minėdami Kovo 11-osios – Lietuvos nepriklausomybės 20 metų sukaktį, apsilankė LR Garbės konsulate. Iš kairės Laura O'Meara, (6 klasė), Paula Bogen (2 kl.), LR Garbės konsulė Ingrida Bublienė, Jonas Pylė (6 kl.), Rokas Ogorodnikas (7 kl.), Emilė Decevičiūtė (1 kl.), Sofija Martin (4 kl.), Vija Tessman (darž.), Vidas Sasnauskas (darž.) ir mokytoja Ina Biliūnienė.

V. Stankaus nuotr.

statytas, tačiau, pasibaigus jo darbą, jis bus panaikintas. Šis komitetas taip pat yra pirmtas būsimosios, parapijiečių išrinktos, parapijos tarybos, kuri bus sudaryta vyskupijos nustatytų gairių ribose.

Šio straipsnio pradžioje aš priminiau, kad mūsų tarpe dar vis yra savanaudių ir kerštingų žmonių. Tačiau negalima užmiršti, kad dauguma mūsų parapijiečių yra geraširdžiai, geravaliai, dosnūs katalikai, bei geri lietuviai. Tai žada gražią ateitį parapijai. Tačiau kodėl vis dar girdisi priekaištai dėl kleb. kun. Joseph Bacevice „lietuvių kalbos“?! Ar ne ironiška, kad mūsų (lietuviškai kalbantis?) jaunimas šio straipsnio autoriui siūlo įkurti „Dirvoje“ „English page“, nors nėra aišku kokia kalba jie meldžiasi bažnyčioje ir ar iš viso viena kalba Dievui yra mielesnė.

Algirdas V. Matulionis

LIETUVA IR PASAULIS

Prieš NATO politiką balandžio 22 d. Estijoje norėję protestuoti „frontininkai“ ir jų vadas Algirdas Paleckis neįleisti į Estiją. „Fronto“ mašiną Latvijos-Estijos pasienyje tris valandas krėtė. Neįleido, nes esame *persona non grata* sąrašė. Pasienietis prasitarė, kad pažiūros netinkamos”, – *Eltai* sakė A. Paleckis. Pasak A. Paleckio, *persona non grata* pripažinti trys iš keturių mašinoje buvusių asmenų. Į Estiją jie negalės būti įleisti iki gegužės vidurio. Taline, prieš NATO užsienio reikalų ministrų susitikimą, balandžio 22 d. dėl NATO politikos Irake ir Afganistane protestavo kai kurios estų organizacijos.

Per gegužės 1-ąją vyksiančią paramos akciją Lietuvos gyventojai kviečiami ištieti pagalbos ranką per karą nukentėjusiems Gruzijos vaikams. Iš viso Gruzijoje yra 250 tūkst. karo pabėgėlių. Tai žmonės, per 2008 metų karą praradę savo namus ir priversti bėgti nuo smurto. Tarp jų yra 65 tūkst. vaikų. Dalis jų gyvena baisiomis sąlygomis, daugumai neprieinama medicinos, psichologinė pagalba.

Vilnius tapo stotele ilgoje Estijos prezidento Toomo Henriko Ilveso ir jo žmonos Evelin Ilves kelionėje iš Stambulo į Taliną. Balandžio 20 d. su žmona Krokuvėje aplankęs žuvusių Lenkijos prezidento Lech Kaczynski ir jo žmonos Marios kapą, pakeliui į Taliną Estijos prezidentas sustojo nakvynei Vilniuje. „Jis Vilniuje tik praleido naktį – nebuvo jokių susitikimų. Tiesiog ilgoje kelionėje prireikė kur nors sustoti, Vilnius kaip tik pušiaukelėje.”, - teigė Estijos ambasados Lietuvoje konsulas Ahti Raidal. Vilnių pasiekusi balandžio 20 d., apie dešimtą valandą vakaro, Estijos pirmoji pora apsistojo senamiestyje esančiame viešbutyje „Narutis”. Dėl visą Europą apėmusios oro skrydžių krizės H. T. Ilvesas negalėjo balandžio 18 d. dalyvauti Lenkijos prezidento ir jo žmonos laidotuvėse Krokuvėje. Estijos prezidentas iš Stambulo, kur lankėsi su vizitu, išvyko automobiliu balandžio 18 d. rytą ir Krokuvą pasiekė tik vėlai vakare balandžio 19 d., pirmadienį. T.H. Ilves iš Stambulo į tėvynę teko grįžti per Bulgariją, Serbiją, Vengriją, Slovakiją, Lenkiją, Lietuvą ir Latviją. Estijos vadovui teko įveikti beveik 3,500 km kelią iš Stambulo į Taliną.

Buvęs užsienio reikalų ministras Vygaudas Ušackas nusprendė papildyti Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų (TS-LKD) gretas. Neseniai specialiojo įgaliotinio Europos Sąjungos (ES) Afganistane pareigas pradėjęs eiti Vygaudas Ušackas nusprendė įstoti į Tėvynės sąjungą-Lietuvos krikščionis demokratų. Ši partija buvo delegavusi nepartinį diplomata vadovauti LR Užsienio reikalų ministerijai.

Lietuvoje, Šiaulių oro uoste dirbantys NATO kariškiai ir jų meteorologai stebi oro erdvės taršą virš Baltijos šalių. Karinių oro pajėgų Aviacijos bazės meteorologijos grandies viršininkas Kazimieras Rupšys sako, kad pastarosioms dienomis naikintuvų lakūnai su jo tarnybos specialistai konsultuojasi itin dažnai, itin domina žinios apie ugnikalnio dalelių koncentraciją ore.

Lietuvos prezidentei Daliai Grybauskaitėi nusprendus nevykti į Maskvą minėti gegužės 9-osios, Lietuvai šiame renginyje iš viso nebus atstovaujama. Mat Rusija laukė tik valstybių vadovų, delfi.lt patvirtino Užsienio reikalų ministerijos Informacijos ir viešųjų ryšių departamento direktorius Rolandas Kačinskas. „Diplomatiniais kanalais buvo patvirtinta, kad renginyje yra laukiami tik valstybių vadovai”, - sakė R. Kačinskas bei pridūrė, kad gavus tokią informaciją klausimas toliau svarstomas nebus.

Dėl lėšų stygiaus LRT tarybai palaiminus užsienio žiūrovams skirtą kanalą „LTV World“ uždarymo procedūrą, pačių pasaulio lietuvių klausima, ar emigrantams reikalingas toks kanalas. Kol šie sprendžia, Seime planuojama svarstyti rezoliuciją, kurioje Seimas raginamas didinti LRT finansavimą ir išsaugoti išeiviams skirtą programą. Pustrečių metų Europoje ir Šiaurės Amerikoje rodomas trečiasis Lietuvos televizijos kanalas „LTV World”. Išskirtinai išeiviams skirta programa rodoma Seimo sprendimu. Šiai transliuoti kasmet reikia iki 2 mln. litų, kurie skiriami signalams iš dviejų palydovų perduoti, o programos kūrimui neskiriamas nė litas, mat „LTV World” programa – kartojamos laidos iš Lietuvos televizijos programos.

Lietuvos užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis ir dėl Europoje atšauktų skrydžių į Lietuvą negalėjęs atvykti Norvegijos užsienio reikalų ministras Jon Gahr Store dvišalių santykių, Baltijos jūros regiono bendradarbiavimo, ekonomikos ir tarptautinio saugumo klausimus aptarė balandžio 19 dieną surengtoje telekonferencijoje. Per pokalbį A. Ažubalis pabrėžė sėkmingai Lietuvoje veikusio 2004-2009 metų Europos ekonominės erdvės (EEE) ir Norvegijos finansinio mechanizmo naudą ir vylėsi, kad analogiškas susitarimas bus pasirašytas 2009-2014 metams.

Lietuvos Respublikos prezidentė Dalia Grybauskaitė Krokuvėje balandžio 18 d. dalyvavo Lenkijos prezidento Lech Kaczynski ir jo žmonos Marios laidotuvėse. Dalyvavo ir naujasis Ukrainos prezidentas Viktor Janukovič (k.) ir Rusijos prezidentas. Dimitrij Medvedev. Laidotuvėse dalyvavo ir Gruzijos prezidentas Michail Sakaašvili, kuris į Lenkijos prezidento laidotuves vyko per penkias valstybes: iš JAV skrido į Portugaliją, Italiją, Turkiją, Bulgariją ir Rumuniją. Tuo tarpu jo žmona važiuodama į Krokuvą prie vairo praleido 13 valandų. Daugelis kitų pakviestų valstybių nepasirodė Krokuvėje, kai Europos oro erdvė buvo uždaryta dėl vulkaninių pelenų debesies.

www.president.lt

SUNKIAI SUVOKIAMA TRAGEDIJA

Vilnius, balandžio 10 d. (ELTA). **Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė** Lietuvos žmonių vardu reiškė užuojautą Lenkijos tautai dėl tragiškos aviakatastrofos Rusijoje, kurios metu žuvo Lenkijos Prezidentas Lechas Kačynskis ir visa jo delegacija. „Esu asmeniškai sukrėsta, nes dar su juo teko kalbėti užvakar. Prarado Lietuva gerą draugą. Prezidento Kačinskio laikotarpis Lietuvai buvo vienas iš sėkmingiausių mūsų bendradarbiavimo laikotarpių, todėl reiškiu visos Lietuvos žmonių vardu didžiulę užuojautą visai Lenkijos tautai, jo broliui ir jo artimiesiems“, – sakė D. Grybauskaitė. Prezidentė išreiškė viltį, kad Lietuvos ir Lenkijos valstybių santykiai toliau galės vystytis ir plėtoti gražiausias prezidento L. Kačinskio iniciatyvas.

L. Kačynskis – politikas iš didžiosios raidės

Seimo pirmininkė Irena Degutienė reikšdama užuojautą dėl tragiškos aviakatastrofos Rusijoje, pažymi, kad per ją žuvęs Lenkijos prezidentas Lechas Kačynskis buvo žmogus, kuris savo darbais ir pavyzdžiu tiesė ir stiprino tiltus tarp broliškų lietuvių ir lenkų tautų. „Tai buvo politikas iš didžiosios raidės. Dėl Jo ir kitų iškilų Lenkijos piliečių žūties liūdime kartu su visa lenkų tauta“, – teigė I. Degutienė. Jis teigė esanti sukrėsta žinios apie aviakatastrofą ir sakė mintimis esanti kartu su visų žuvusiųjų artimaisiais ir linkinti jiems visiems tvirtybės

ir Dievo paguodos šią sunkią skaudžios netekties valandą.

Lenkijos Prezidento Lecho Kačynskio žūtis yra milžiniška netektis visai tarptautinei bendruomenei, užuojautoje lenkų tautai pažymi **Lietuvos Premjeras Andrius Kubilius**. „Lenkijos Prezidentą L. Kačynskį visuomet prisiminsime kaip vieną ryškiausių Lenkijos politikų, ištikimą ir nuoširdų Lietuvos draugą, itin daug prisidėjusį plėtojant strateginę Lietuvos ir Lenkijos partnerystę. Šią valandą giliai liūdime kartu su lenkų tauta“, – teigia A. Kubilius. Lietuvos Premjeras perdavė nuoširdžią užuojautą visų aukų artimiesiems ir visiems Lenkijos žmonėms.

Lietuvos užsienio reikalų ministras **Audronius Ažubalis**, reikšdamas užuojautą dėl tragiškos aviakatastrofos Rusijoje, per kurią žuvo Lenkijos prezidentas Lechas Kačynskis ir jį lydėjusi

delegacija, pažymi, kad tai yra tragedija visai Europai.

Lietuvos diplomatijos vadovas šeštadienį per pokalbį telefonu su Lenkijos užsienio reikalų ministru Radoslavu Sikorskiu pareiškė nuoširdžią užuojautą dėl Lenkijos Prezidento, jo žmonos ir delegacijos tragiškos žūties netoli Smolensko.

A. Ažubalis pažymėjo esąs giliai sukrėstas Lenkijos tautą užgriuvusios netikėtos tragedijos ir perdavė nuoširdžią užuojautą visų aukų artimiesiems bei palinkėjo jiems ištvermės. Balandžio 10 dieną R. Sikorskiui išsiųstas ir Lietuvos užsienio reikalų ministro užuojautos laiškas. „Tai didžiulė tragedija Lenkijai, jos žmonėms ir visai Europai. Lietuva prarado kaimyninės valstybės vadovą, ištikimą sąjungininką ir gerą draugą. Kartu netekome iškilaus Europos politiko, ypač gerai supratusio Lenkijos atsakomybę už mūsų regiono saugumą, stabilumą ir ateitį“, – sakoma laiške.

PREZIDENTAS VALDAS ADAMKUS – PIRMASIS POLITIKAS PAGERBĖS ŽUVUSĮ LENKIJOS PREZIDENTĄ

Varšuva, balandžio 13 d. (ELTA). Prezidentas Valdas Adamkus - pirmasis užsienio šalies politikas pagerbęs žuvusį Lenkijos prezidentą Lech Kaczynski, rašo lenkų naujienų portalas *Fakt.pl*.

Pasak Lenkijos žiniasklaidos, nenuostabu, kad buvęs Lietuvos vadovas atskubėjo į Varšuvą pirmasis. Jis ir žuvęs Lenkijos prezidentas buvo geri bičiuliai, dažnai bendraudavę.

L. Kaczynskis dažnai lankydavosi Lietuvoje, su V.

Adamkumi jis bendravo ne tik oficialių susitikimų metu. Lenkijos žiniasklaida paminėjo, kad buvęs Lietuvos vadovas labai šiltai atsisveikino su žuvusiu L. Kaczynskiu.

Balandžio 18 d., Čikagos Šventojo Vardo katedroje prezidentas Valdas Adamkus dalyvavo gedulingose mišiose, skirtose pagerbti tragiškai žuvusį Lenkijos prezidentą Lechą Kaczynkį, jo žmoną Maria ir kitus Lenkijos pareigūnus.

10 DIENŲ AMERIKOJE

Rašytojo Petro Venclovo interviu su
Virginija Siderkevičiute (Bazelis, Šveicarija)

Šių metų kovo 21 d. Čikagoje Jūs buvote apdovanotas grožinės literatūros konkurso „Lietuvai – tūkstantis metų!“ pirmąja premija. Kada sužinojote apie konkursą ir kokios buvo jo sąlygos?

Apie konkursą sužinojau iš spaudos 2008 metų vasarą. Jo tema buvo tokia: „Mes didžiujamės tūkstančio metų istorija ir šimtmečiais kurta tautine kultūra“. Konkurso paskelbė Amerikos lietuvių Tautinė sąjunga. Sąlygos, sakyčiau, buvo labai demokratiškos: stambios apimties prozos kūrinių reikėjo įteikti iki 2009 metų birželio 30 d.; pasirašyti slapyvardžiu, kad visi romanai būtų vertinami ne pagal žymias pavardes, o pagal tematikos svarbumą ir meninį lygį. Tad norom nenorom komisijos nariai turėjo perskaityti visu konkursui atsiųstus kūrinius ir tik nusprendę, kurie romanai yra geriausi, atplėšti laimėtojų vokus su tikrosiomis pavardėmis. Kūriniai negalėjo būti paskelbti iki pat 2009 metų pabaigos, kol žiuri nepagarsins savo sprendimo. Autoriai, iki to laiko išleidę savo romanus, prarado teisę dalyvauti konkurse, nes pažeidė anonimiškumo sąlygą.

Ar jau turėjote parašytą romaną, ar rašėte konkursui? Kiek laiko tam prireikė?

Romaną turėjau parašytą. Jį 2008 metų pavasarį buvau įteikęs Lietuvos rašytojų sąjungos leidyklai. Sužinojęs apie griežtas literatūros konkurso taisykles, paprašiau vyriausiąją leidyklos redaktorių Valentina Sventicką mano kūrinio kol kas neskaityti ir nerengti paraiškos Kultūros ministerijai jo išlei-

dimui 2009 metais iš dalies paremti. Vienu žodžiu, prašiau romaną palaikyti stalčiuje, kol nepaaiškės konkurso rezultatai. Rezultatai man buvo palankūs, bet romano leidybai šiais metais Kultūros ministerija paramos kol kas neskyrė. Tenka kantriai laukti...

Romaną rašiau apie trejus metus. Vieneri metai buvo skirti medžiagos kaupimui, susipažinimui su dokumentais, liudytojų pasakojimais, prisiminimais, įvairių autorių dokumentinės ir grožinės literatūros skaitymui, istorikų darbų studijavimui, pokario realijų ir buities detalių rankiojimui, formos, struktūros, kompozicijos apmąstymui. Porą metų teko pasėdėti prie rašomojo stalo: juk ne vien tik rašai, bet ir taisai, braukai, trumpini, redaguoji, dėlioji, komponuoji, vienus personažus paryškini, kitus stumteli į antrąjį planą ir pan.

Romanas dar neišleistas, bet gal galėtumėte atskleisti jo pavadinimą, šiek tiek papasakoti apie jį?

Romanas, kai jį įteikiau leidyklai, buvo pavadintas „Kartybių taurė – iki dugno“; siųsdamas konkursui, jį „perkrikštijau“ į „Tamsėjančias giesmes“: nenorėjau, kad kas nors ką nors apie jį žinotų. Tiesą sakant, romaną sudaro 13 giesmių – tatau lyg ir aliuizija į Bibliją, į didžiuosius įvairių tautų epus. Vis dėlto manau, kad grąžinsiu jam tikrąjį pavadinimą – jis man labiau patinka, galbūt net labiau atitinka kūrinio dvasią.

Nelengva keliais sakiniais perteikti tokio stambaus kūrinio esmę. Tatau pokario kovų pro-

jekcija, žvelgiant į jas XXI amžiaus inteligento akimis: romane glūdi patriotizmo nuostata, bet ji nėra paviršutinė, deklaratyvi, ją dengia objektyvaus pasakojimo ir išankstinio žinojimo skraistė, ji skleidžiasi per psichologizuotus charakterius, per jų mintijimus, pokalbius, ginčus. Taip pat per kaskart rūstėjančią tikrovę, tamsėjančią aplinkos foną, pralaimėjimo nuojautą, bet kartu per tikėjimą, kad ateitis priklausos ne okupantams, o laisvos Lietuvos vizijai. Romane per penkiasdešimt veikėjų: be dvylikos partizanų ir būrio vado Juozapo (asociacija su Kristumi ir jo mokiniams, ne veltui kovotojai turi jų vardus ir vadinami laisvės pranašais), jo mylimoji Nijolė Emilija, kaimo žmonės, miškininkai ir rėmėjai, mokytojai ir gimnazistai, sribai, kunigas Adolfas, MGB papulkininkis Krinickis, keršytojas anarchistas Edvardas, medicinos seselė Danguolė ir t.t. Galiausiai iš trylikos partizanų lieka tik trys, jie slapstosi bažnyčios požemyje; prasideda tarpusavio nesutarimai, buvęs gimnazistas Lukas, eksklerikas Simonas ir vadas diskutuoja, kas kalta, kad Lietuva okupuota, „kodėl Dievas abejingai žiūri mūsų kančias... kodėl jis nemato kraujo, kuris nekaltai liejamas... kodėl nepajudina nė piršto, kad sutramdytų ir nubautų bloguosius, kad atstatytų teisybę?“

Yra romane ir kelios siužetinės meilės linijos. Koks romanas be meilės apžavų, pasiaukojimo ir neapykantos bei prievartos?

Jūsų romanas buvo išrinktas iš 25 kūrinių ir laimėjo pirmąją vietą. Ar visi konkurse dalyvavę autoriai buvo iš Lietuvos? Kuo, komisijos nuomone, (jeigu ji Jums žinoma), Jūsų romanas

Rašytojas Petras Venclovas, Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos literatūrinio romano konkurso „Lietuvai tūkstantis metų“ pirmosios premijos laureatas, kalba Čikagos lietuviams, kai jam buvo įteikta skirtoji premija.

išsiskyrė iš kitų?

Taip, visi konkurse dalyvavę autoriai buvo iš Lietuvos. Nedrįščiau tvirtinti, bet darau prielaidą, kad Amerikos literatūrinės pajėgos, regis, senka, nes pokario metu iš mūsų šalies plūstelėjusi inteligentija – profesoriai, studentai, gimnazistai – pakludami laikui, traukiasi į Anapus, o jų pozicijų nebėra kam užimti. Likusieji dar rašo prisiminimus, vienokiu ar kitokiu būdu reaguoja į literatūrą, darbuojasi žurnalistikos baruose, dalyvauja visuomeniniame bendruomenės gyvenime. Kad jie nėra abejingi menui, rodo, tarkim, ir šis konkursas; anksčiau „Draugo“ leidėjai ir skaitytojai irgi rengdavo panašius konkursus. Galiu kalbėti tik apie stambiają prozą, apie kitus žanrus ką nors panašaus sakyti būtų pernelyg drąsu.

Aiški komisijos nuomonė nebuvo suformuluota. Tačiau iš pokalbių su kai kuriais žiuri nariais (Amerikos lietuvių rašytojų draugijos pirmininke St. Petersoniene, P. Palilioniu) pasisekė išsiaiškinti, kad mano kūrinys buvo meniškiausias, labiausiai atitinkantis klasikinio romano principus, geriausiai sutvarkytai kompoziciškai. Manau, komisijai patiko mano objektyvus požiūris į esmingiausius Lietuvos istorijos vingius 1940 – 1951 metais: rašydamas nesistengiau deklaruoti savo patriotiškumo, neoperavau skambiomis frazėmis, neskirčiau veikėjų į juodus, baltus ir dar baltesnius. Galvoju, kad mano romanas nėra panašus į kūrinius, para-

šytus šia tema šiapus ir anapus Atlanto; gal kai kur ir diskutuojantis su jais, pateikiantis savąsias išvagas ir vertinimus.

Į šventės dalyvius kreipėtės žodžiais „Atvykau iš laisvos Lietuvos“. Gal pakomentuotumėte savo apsisprendimą taip prabilti į susirinkusiuosius?

Dovanų vežėtės lietuviškos duonos kepalėlių. Šveicarijos lietuviai visada džiaugiasi tokia dovana. Kaip ją priėmė Amerikos lietuviai?

Sovietiniais laikais net ir tie, kurie dvasioje jautėsi laisvi, buvo aptverti milžiniškomis orveliškomis „gyvulių ūkių“ tvoromis. Mūsų karta puikiai suprato, ką reiškia „geležinė uždanga“: jeigu Kremlius būtų pajėgęs, būtų neleidęs net debesims plaukti į svečias šalis – ką kalbėti apie žmones. Mes tik akies kraštelį galėjome matyti, kas dedasi už „geležinės uždangos“: paslapčiom naktimis skaitomos išeivijos knygos, užsienio autorių veikalai, neva smerkiantys buržuazinę visuomenę ir tikrovę, kupiūruoti filmai apie žmonių vienetą ir susvetimėjimą, tendencingai pateikti menininkų ieškojimai, iš kurių kritikos vis dėlto buvo galima suprasti, kas svarbu ir aktualu „ano pasaulio“ žmonėms. Man absurdiška atrodė, kad žmogus, turintis vienintelį gyvenimą, turi gyventi tik ten, kur nurodė „partija ir vyriausybė“, kad jis gali tik svajoti pamatyti Paryžių, Atėnus, Romą, Ženėvą.

Žinau, kad išeivija laukė (Nukelta į 10 psl.)

Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga suruošė Čikagoje Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo – Kovo 11-osios šventę, kurios metu buvo minimas ir „Dirvos“ laikraščio 95 metų bei Tautinės Sąjungos 60 metų veiklos sukaktys. Šventės metu buvo paskelbti grožinės literatūros konkurso laureatai, laimėję 3 premijas. Nuotraukoje konkurso organizatorius Vytautas Radžius, Lietuvių Rašytojų draugijos pirm. Stasė Petersonienė, rašytojas Petras Palilionis, I-osios premijos laureatas Petras Venclovas, III-osios premijos laureatė Violeta Židonytė, Lietuvos Respublikos Generalinė konsulė Skaistė Aniulienė, ALT s-gos pirm. Petras Buchas, kun. Jaunius Kelpšas, „Vilties“ draugijos, kuri leidžia „Dirvą“, pirm. Algirdas Matulionis ir šios šventės rengimo komiteto pirmininkė Jūratė Variakojienė. *Gintauto Beržinsko nuotraukos.*

(Atkelta iš 9 psl.)

10 DIENŲ...

ir tikėjosi, jog kada nors bus atkurta Lietuvos valstybė, kad tokia tauta kaip mes negali būti nuolankiai suvartyta į „skerdyklą“ ir sunaikinta be pėdsakų. Juk žmogus gimsta laisvai, meilei, kūrybai, gal net laimei. Mano romanas „Kartybių taurė – iki dugno“ skirtas atminimui kovojusiųjų už laisvę, nepriklausomybę ir savo valstybę.

Čikaga turi savo lietuviškos duonos kepyklą, tačiau mūsų kepalėlis, atvežtas iš Lietuvos, buvo sutiktas labai pagarbiai. Kai mano žmona Gražina, nešdama duoną ant rankšluosčio, kurį kadaise jaunystėje išaudė mano amžiną atilsį motina, užkopė į Čikagos Jaunimo centro salės sceną, ši apeiga buvo sutikta garsiais plojimais.

Amerikoje lankėtės Čikagoje ir Niujorke. Kokį įspūdį Jums paliko šie miestai?

Kas labiausiai nustebino, patiko arba nepatiko Jungtinėse Valstijose?

Be abejo, būtų naivu ir neprotinga daryti kokias nors išvadas apie Ameriką, joje pabuvojus tokį trumpą laiką. Tai, ką aš sakau, yra tik turistinis svečio požiūris. Čikagos lietuviai, sužinoję, kad į Ameriką atvykome tik dešimčiai dienų, iš karto nutarė, kad mes per tokį trumpą laikotarpį ne kažin ką spėsime pamatyti. Tačiau mums vis dėlto pavyko šį tą pamatyti, su kai kuo susipažinti. Gyvenome Lemonte, miestelyje, kuriame daug lietuvių, mūsų šeimininkė Aušrelė Sakalaitė kasdien savo automobiliu vežiojo mus į Čikagą. Šis miestas savo dydžiu, regis, nusileidžia tik Niujorkui, jame stūkso keliasdešimt dangoraižių, gatvių tinklas stačiakampis, eismas neblogai sutvarkytas. Erdvė ne tokia suspausta kaip Niujorke. Puiku buvo valgyti laureato pietus devyniasdešimt šeštame dangoraižio aukšte: sėdėjome

prie pat lango, tiesiai apačioje pilkavo Mičigano ežero vandenys, kiti dangoraižiai buvo kažkur palei žemę, matėme plokščius jų stogus, automobiliai gatvėse – beveik žaisliniai, šen bei ten siuvantys žmonės – gal kokio sprindžio dydžio. Iš kitų stebėjimo vietų irgi vėrėsi vaizdinga miesto panorama.

Niujorkas apstulbina gausybe dangoraižių: nors gatvės plačios, tačiau tarp tokių aukštų pastatų jautiesi tarsi koridoriuje. Iš karto galima suprasti, kad tai daugiamilijoninis miestas. Manhatane, kuriame daugiausia sukiojomės, į akis krenta prabanga; plūste plūsta minios žmonių, antžeminio transporto gana daug, gatvės tiesios, nelyg linuote nubrėžtos, eismas jose vienakryptis. Žmonės – įvairių rasių, daug tamsių ir rytietiškų veidų, bet kokio nors priešiskumo ar pašaipos – nė ženklo. Gal net daugiau tolerancijos nei mūsų miestuose: eina gausybė žmonių, bet jie netrukdo vienas kitam, nesistumdo, nesigrūda, nekumši vienas kitam į pašoną, neatkreipia praeivių dėmesio garsia šneka, tvarkingai laukia prie perėjų. Toks pat vaizdas ir metro, kuriuo teko iš esmės važinėti po miestą – jokių surūgusių veidų, nedraugiškų žvilgsnių, beprasmių skubėjimo. Niujorko metro toli gražu neprilygsta Maskvos ar Sankt Peterburgo požeminiams tuneliams: tai tik susisiekimo priemonė, be jokių pretenzijų į rūmus.

Ypač gražus Niujorkas vakare, kai žvelgi į jį nuo Penktoje aveniu, Times skvere pastatytų laiptų. Jais gali palypti gana aukštai, sutemus jie apšviečiami iš vidaus rausva šviesa, atrodo tarsi stikliniai. Milžiniškos ryškios, spalvingos reklamos nuo daugiaaukščių apačios iki pat dangoraižių viršaus, vargiai tarp praeivių laviruojantys geltonieji taksi, klegesys, juokas, susižavėjimo šūksniai. Be abejo, čia susirenka daugybė turistų iš įvairių

Literatūrinio konkurso Verinimo komisijos narys Petras Palilionis kažką sako laureatui Petrui Venclovai Čikagoje šventės metu, kuri buvo surengta prisiminti mūsų tautinės veiklos sukaktis.

pasaulio šalių: negirdėtų kalbų nuotrupos, fotoaparatai blykstės, apšviesti videokamerų ekranėliai, apsikabinimai, draugiški plekšnojimai per pečius.

Mano asmeninis įspūdis daugmaž toks: man ten visko per daug – žmonių, mašinų, reklamų, šurmulio, nepalijamo miesto gausmo, apimties ir tūrių. Turbūt galiausiai ten pasijusčiau vienišas, iš visų pusių forsuojamas aplinkos, prarandantis savo tapatybę, gal net nebežinantis, kas aš toks esu. Mano galva, Niujorkas – monstras, ryjantis savo vaikus.

Niujorke daugiausia lankėmės muziejuose: Metropoliteno, Modernaus meno, Gugenheimo; grožėjomės XIX amžiaus pabaigos ir XX amžiaus pirmosios pusės dailininkų darbais. Vieną vakarą skyrėme vienam iš Brodvėjaus miuzikholų, kuriame didžiulė salė talpina apie 1600 žiūrovų, – o ji buvo sausakimša, – žiūrėjome garsųjį miuziklą Andriū Loido Vėberio „Operos fantomas“. Nors teatro aplinka gana demokratiška, bet įspūdis – visiškai neblogas.

Kaip ir visame pasaulyje, taip ir Čikagoje bei Niujorke: jų priemiesčiai netvarkingi, nepatrauklūs: sandėliai, surūdiję vamzdžiai ir tvoros, tilteliai, apleistos gamyklos, nes,

regis, daug pramonės iškelta į Kiniją, į trečiąsias pasaulio šalis. Netgi, sakyčiau, šiek tiek panašu į Andrejaus Tarkovskio „Stalkerio“ aplinką.

Ką sužinojote apie Čikagos lietuvių bendruomenę – vieną iš gausiausių Amerikos lietuvių sambūrių? Kokie renginiai vyksta, ar aktyvus jaunimas ir pan.?

Čikagoje ir jos apylinkėse gyvena apie šimtą penkiasdešimt tūkstančių lietuvių arba save tokiais laikančių: daugmaž pusė jų pokario išeiviai, kiti – jau šių laikų ekonominiai atvykėliai. Tad sunku kalbėti apie kokią nors vientisą bendruomenę, jų, be abejo, yra bent kelios ar keliolika. Man daugiausia teko bendrauti su vyresniosios kartos kultūros žmonėmis, nors akiplotyje šmestelėjo vienas kitas jaunesnis veidas. Lietuviai ten leidžia keliolika laikraščių ir savaitraščių, turi savo radijo stotį, netgi kurį laiką veikė lietuviškas TV kanalas. Man, deja, pakako laiko susitikti tik su „Dirvos“ ir „Draugo“ darbuotojais, apsilankyti Lituanistikos studijų ir tyrimų centre, po kurio didžiulės saugyklos kantriai vedžiojo bibliotekininę, beje, atskirose patalpose kaupianti ir šiuolaikinių lietuvių autorių knygas. Pabuvojome Lemonto šeštadieninėje Maironio lituanistinėje mokykloje, kuri pernai šventė savo penkiasdešimtmetį. Ją lanko apie 500 moksleivių, kai kuriuos iš jų tėvai ar seneliai į mokyklą vežioja net 100 mylių. Panaši mokykla yra ir Čikagoje – tik truputį mažesnė: apie 300 mokinių.

Vyresniosios kartos lietuviai stengiasi kartu švęsti tautines ir religines šventes, įvairius jubiliejus, tarkim, kartu su ALTS romanų konkurso rezultatų paskelbimu buvo paminėti ir „Dirvos“ devyniasdešimt penkeri metai, Tautinės sąjungos – šešiasdešimtmetis, Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo dvidešimtmetis. Lemonte lietuviai sekmadieniais susiburia bažnyčioje, kurioje ir mes išklusėme mišias, aukojamas

kunigo A. Saulaičio.

Teko girdėti nusiskundimų, kad naujieji atvykėliai nesilanko renginiuose, nebepuoselėja lietuviybės ir patriotizmo idėjų, nesidomi kultūra. Taigi vaizdas būtų visiškai kitoks nei pas jus, Šveicarijoje, kur visuose bendruomenės baruose darbuojasi jauni žmonės.

Ką galėtumėte pasakyti apie JAV lietuvių, kokie jie?

Smarkiai abejočiau susiklosčiusia nuomone, kad amerikiečiai už viską labiau aukština dolerį. Mano nuomone, tai tik mitas, kuris buvo ir yra kalamas mums į galvas. Gal, ilgiau pabuvojęs Amerikoje, būčiau susidūręs su jo apraiškomis, bet per dešimt dienų nepajutau jo poveikio. Tiek Čikagoje, tiek Niujorke jautėmės esantys laukiami svečiai: mielai sutinkami, mielai išlydimi. „Dirvos“ vyr. redaktorius Vytautas Radžius maloniai pakvietė atvykti į Čikagą, į Tautinės sąjungos rengiamas iškilmes. Čikagoje Aušrelė Sakalaitė įkurdino mus savo namuose, visur vežiojo savo automobiliu, tas kelias dienas gyveno mūsų gyvenimą: reikia ten ir ten nuvykti, tą pamatyti, su tuo susipažinti, susitikti, pakalbėti, užsakyti bilietus iš Čikagos į Niujorką ir pan. Net suorganizavo pas save susitikimą su Lietuvių rašytojų draugijos nariais. O kai pasiūlėme didesnę pinigų sumą, nei buvo paskaičiavusi, griežtai atsisakė ją imti. Niujorke mūsų jaunieji draugai Dalia ir Audrius, nors įtemptai dirba nuo ankstyvo ryto iki vėlumos, o kartais ir savaitgaliais, surado laiko pabendrauti, pavakaroti su viskio taure rankoje, kartu nueiti į teatrą; o kai pasiklysdavome tokiam didmiestyje, galėdavome bent telefonu sulaukti patarimo, kur eiti ar važiuoti. Man net pasirodė, kad mes Lietuvoje daugiau ir dažniau kalbame apie pinigus: vieni, nes jų visą laiką stinga, kiti, turtingesni, trokšdami jų pasidauginti arba bijodami juos prarasti.

Ar norėtumėte gyventi Čikagoje arba Niujorke?

Galiu tvirtai pasakyti – ne. Šie miestai ne man. Per savo netrumpą amžių esu aplankęs daugelį šalių, pabuvojęs ne viename didmiestyje. Man labiau patinka nedideli, jaukūs, labiau humanizuoti miestai. Tokie kaip Kaunas ar Vilnius, o Šveicarijoje, tarkim, iš „pirmo žvilgsnio įsimylėjau“ Liucerną. Be abejo, įdomu keliauti, smagu susipažinti su kultūros ar kultūrą gerbiančiais žmonėmis, bet, tiesą sakant, man vis dėlto geriausia savo namuose, prie rašomojo stalo. Ilgametis įprotis, kurio tikriausiai nebepakeisiu.

Amerikos Tautinės sąjungos šventėje meninę programą atlieka „Dainavos“ vyrai dainininkai – Darius Polikaitis (vadovas), Kastytis Šoliūnas, Audrius Polikaitis, Marius Polikaitis ir Liudas Landsbergis. Kairėje fortepijonu palydi Vidas Neverauskas.

Gintauto Beržinsko nuotraukos.

RENGINIŲ KALENDORIUS

BALANDŽIO 30 – GEGUŽĖS 1 ir 2 dienomis – 60-sios ŠALFAS s-gos sporto žaidynės Clevelande, OH. Rengia – Clevelando LSK „Žaibas“. *Informuoja Vidas Tatarūnas tel. 440-209-0440, e-paštas: tatarunas@att.net*

GEGUŽĖS 1 d., šeštadienį, 8 val. v. Romo Dambrausko koncertas Lietuvių namuose, 877 E. 185 St., Cleveland. *Rengia: ŠALFASS, Lietuvių klubas, TAUPA.*

BIRŽELIO 5 d. šeštadienį, 7:00 v.v. Šv. Kazimiero parapijos viršutinėje salėje įvyks sol. Virginijos Muliolienės koncertas. *Rengia Akademinis Skautų Sąjūdis.*

BIRŽELIO 13 d., sekmadienį 2:00 val. p.p. Baisiojo Birželio minėjimas - ekumeninės pamaldos už nuo Sovietų režimo žuvusius ir nukentėjusius lietuvius, latvius ir estus - latvių bažnyčioje, Andrews ir Detroit Ave. (West 152-a gatvė). Lakewood, OH. *Rengia Clevelando Baltiečių komitetas.*

RAŠYTOJO VYTAUTO ALANTO

20-TIES METŲ MIRTIES SUKAKTIS

Taip greitai negailestingas laikas nusinešė mūsų šeimos mylimą **Vyrą, Tėvą, Senelį** ir mylimą **Dėdę** bei **Krikšto Tėvą**, o mums paliko didžiulį liūdesį ir skausmą.

1992 m. birželio 15 d. **Gimtoji Žemė** priglaudė savo **Sūnų**, kuris **Ją** taip mylėjo. **Petrašiūnų kapų** senos pušys **Jam** ošia amžinas raudas ir siunčia tiesiai į **Dievo Karalystę**.

Kaune, **Vytauto Didžiojo** šventovėje, kurioje **Jis** buvo pri-glaustas tris dienas, **Vytauto Didžiojo** koplytėlėje, šv. Mišias atnašaus **Tėvai Pranciškonai**.

Laidojimo dieną šv. Mišias atnašavo ir Vytautą palaidojo mielas a.a. **kun. Ričardas Mikutavičius**. Alantas dabar ilsisi kapuose prie savo jaunystės draugo rašytojo **Juozo Grušo**.

Vytauto seserėnas **kun. dr. Kęstutis Trimakas** šv. Mišias atnašaus Čikagoje.

Detroit, **Dievo Apvaizdos** šventovėje, šv. Mišios bus 24 balandžio, atnašaus mūsų klebonas **Gintaras Jonikas**.

Sidabrave, Alanto gimtinėje, šv. Mišias ir Alanto prisiminimo vakarą, organizuoja seniūnas Vidmantas Blužas.

Prieš keliolika metų mes įsteigėm premijas Vytauto Alanto vardu XI ir XII klasės mokiniams dėl literatūrinio rašinėlio. Po poros metų prisijungė ir daugiau tos apylinkės mokyklų. Ten pat yra įrengtas **Alanto muziejus**.

Prašome draugus ir pažįstamus prisiminti **Vytautą** 23 ba-landžio savo maldose -

Irena Alantienė su sūnumis ir visa šeima.

PASAKA ATĖJO Į LOS ANGELES

Šių metų pradžioje, Los Angeles dramos sambūrio jau-nimo grupė paruošė keistą ir nelauktą spektaklį – „Mergytė ieško pasakos“. Kodėl tokia pradžia ir taip, lyg būtų nelaukiamas spektaklis. O todėl, kad reikėjo ko nors ar istorinio, ar ko nors šmaikštaus, juokingo. Tai būtų įdomu. O čia pasaka. Tai aš ir nutariau, kad esu iš to amžiaus jau seniai išaugusi, jau mano anūkai aukštuose moksluose, tad nutariau neiti. Bet mano gera draugė dra-mos sambūrio vadovė Ema Dovydaitienė pasiūlė bilietą ir užtikrino, kad nesigailėsiu.

Tik įėjus į Šv. Kazimiero lietuvių parapijos pritemdytą salę, aš buvau pritrenkta tuo, ką mačiau scenoje. Dar neprasi-dėjus veiksmui, jau čia buvo pasaka su savo nuostabiomis žėrėjančiomis miško spalvo-mis, kuriose atpažinau rojaus paukščio povo puošnumą, ge-nio rainumą, vanago pilkumą ir gegutės raibumą... Aš patekau į spalvotos ir paslaptingos vai-kystės pasaulį, seniai pamirštą, seniai nebeegzistuojantį, bet tada tikrai tikėtą su visomis baisingomis istorijomis apie raganas, laumes, burtininkus ir velnius; apie žvėrių gyvenimus, kurie buvo vargingi vieniems ir lengvi apsukriems; apie pa-slaptinius medžius, kuriuose gyvena žmonių vėlės. Atėjus vakarui, aš keldavau kojas kuo aukščiau nuo suolo, nes tamsia-me pasuolėje gyvena baisūnai. O kai su močiute eidavome miškan vantų prisirišti, aš sti-priai įsikibdavau į jos ranką, kad manęs nepagriebtų ragana ar laumė, kurios baudžia nege-

rus vaikus. Ką gali žinoti, juk pasakose viskas galima ir visko atsitinka.

Veiksmas prasidėjo. Gerasis vaikų draugas Burtininkas iš savo maišelių išims pasakas, pa-sikvies vaikus ir jiems visas pa-pasakos. Tačiau vaikams vėluo-jant, jis užmiega; jo knarkimas pabudina miško Laumę, kuri labai supyksta ant Burtininko dėl sukkelto triukšmo ir nutaria išvogti pasakas, skirtas vaikams. Tam nedoram žygiui ji pasikvie-čia savo sėbrus Vorą ir Gyvatę. Tiems nedorėliams ilgai seksis, kol Mergytė su Burtininko ir savo draugo Vaiduoklio pagalba suras paslėptas pasakas ir ati-duos vaikams, kad vakarais jie klausytųsi ir ramiai miegotų...

Veiksmas vyko labai gerai surepetuotas, aktoriai puikiai valdė savo roles, scenoje jau-tėsi laisvai, ir jie tiesiog žaidė. Mergytė – Daiva Kamarauskaitė buvo nesustabdoma, jai taip reikėjo greitai atrasti spalvin-gus pasakų maišelius; Laumė – Justina Brazdžionis, puikiai surado būdą perteikti personažo pasikeitimą. Voras – Rolandas Žukauskas, Gyvatė – Aušra Rosegard, Vaiduoklis – Aistė Markevičiūtė vaidino be prie-kaišto. Mes niekur nepajuto-me nereikalingos pauzės ar klaidingo judesio. Burtininkas Algimantas Žemaitaitis, pa-sirėmęs į mėnulį, vis ramino vaikus dėl šio nelemto atsiti-kimo. Didžiulį darbą su vai-dintojais atliko režisierė Edita Kliučinskaitė; ji pati yra scenari-jaus autorė. Puikių kostiumų di-zainerė yra Aušra Kriaučiūnaitė, grimo meistrė – Aušra Rosegard. Ypač pagyrimo verti yra tie,

60-JŲ ŠALFASS SPORTO ŽAIDYNIŲ ĮVYKIŲ TVARKARAŠTIS

Balandžio 30 d., penkta-dienį – **Susipažinimo vakaras** – Lietuvių klube.

5:00 p.p. – 10:00 v.v. – bufetas 10.75 dol. asmeniui.

8:30 v.v. – 12:30 v.v. – „ka-raoke“.

„Beer Pong“ turnyras – 5.00 dol. asmeniui – Registracija 10:30 v.v., žaidimai 11 v.v.

Gegužės 1 d., šeštadienį, Lietuvių klube.

11:00 v.r. – 11:00 v.v. – bufetas 10.75 dol. asmeniui ir maistas išsineštinai.

8:00 v.v. – 10:00 v.v. – Romo Dambrausko koncertas – įėjimas 15 dol. asmeniui.

10:00 v.v. – 12:00 v.v. – DJ ir šokiai (po koncerto) – 10 dol. asmeniui po 10:00 v.v. „Cash Bar“, specialūs gėrimai.

Specialūs autobusai kur-suos tarp viešbučių ir Lietuvių klubo.

Gegužės 2 d., sekmadienį: 10:00 v.r. – Šv. Mišios, Šv. Kazimiero Lietuvių parapijos bažnyčioje.

„DIRVAI” AUKOJO

R.Dovydaitis, Dalton, PA 100
R.Case, Sacramento, CA 50
K.Černis, W.Bloomfield, MI 50
L.Jarašunas-Francel,
Willowick, OH 50
L.Bložė, Strongsville, OH 45
P.Dirda, Oak Lawn, IL..... 45
A.Grushnys, Wichita, KS 45
S.Simoliūnas, Detroit, MI..... 45
V.Adomavičius, Destin, FL 25
B.Taoras, Findlay, OH 25
A.Muliolis, Euclid, OH..... 20
V.Urbaitis, Mayfield H., OH 20
A.Žolynas, Escondido, CA..... 20
K.Biliūnas, Willowick, OH 15
R.Gricius, Burbank, CA..... 10
J.Linartas, Winter Park, FL..... 10
A.Raulinaitis, Twinsburg, OH..... 5

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame

kurie sukūrė scenografiją, niekada nematyta mūsųose; tai profesionalai-dailininkai Lina Pukštaitė-Kundrotienė, Jūratė Jurgelionytė Vilienė ir Rolandas Kiaulevičius. Labai žavėjo mu-zika, kurią parinko, o kartais naudojo savo sukurtą Edan Gillen bei Ingrida Matula. Dabar jau Dramos veteranas Amandas Ragauskas derino garsų ir apšvietimo darbą. Spektaklio sėkmei daug pasidarbavo re-klamos dizainerė Raimonda Tamošauskaitė, sceninių efektų sumanytojas Ron Rosegard, ir padėjėjai Tomas Čevykinas, Raimonda Gintalienė, Karina Gasparyan, Reda Žvinas ir Margarita Vaitkus.

Belieka padėkoti dramos sambūrio jaunimo grupei už puikų spektaklį, kuris primi-nė šviesius vaikystės metus. Tokios yra mano, eilinio žiū-rovo, išsakytos mintys. Mielas jaunime, kurkite daugiau tokių spektaklių. O mūsų visuomenei reiktų papriekaištauti, kad van-giai remiame jaunų teatralų pa-stangas. Vien atvažiuoti į para-pijos centrą repetacijai šiandien reikia turėti geležinę kantrybę užsikimšusiame greitkelyje, nesiskaityti su mašinos išlai-kymo pabrangimu ir fanatiškai mylėti scenos meną. Režisierės Editos Kliučinskaitės suburtas jaunų vaidintojų būrys ir yra toks.

Regina Gasparonienė

A.† A.

VINCUI TARAŠKAI

mirus, mūsų nariams VINCUI ir RASAI ir Jų visai šeimai reiškiame gilią užuojautą.

*Akademinis Skautų Sąjūdis
Clevelando skyrius*

NORĖJOSI AUKSO MEDALIO

Lietuvos imtynininkas Mindaugas Mizgaitis. ELTA

Europos imtynių čempionate bronzą iškovojęs Mindaugas Mizgaitis apgalvestavo, kad nepavyko užkopti ant aukščiausio garbės pakylės laiptelio.

„Tikslą įvykdėme – medalį parvežėme. Džiaugiuosi, kad tai pavyko padaryti man. Europos čempionatuose man nelabai sekdavosi, geriau kovodavau pasaulio pirmenybėse. Iki šiol aukščiausia Europos čempionatuose mano užimta vieta buvo septinta, džiugu, kad pavyko nutraukti nesėkmių seriją“, – balandžio 21 Vilniuje, Kūno kultūros ir sporto departamente (KKSD), surengtoje spaudos konferencijoje kalbėjo Pekino olimpiinių žaidynių bronzos medalio laimėtojas ir Senojo žemyno pirmenybių prizinininkas.

„Nesu patenkintas galutiniu rezultatu, nes abu finalininkus esu įveikęs. Smagu, kad parvežėme medalį, tačiau apetitas kyla bevalgant – norėjosi aukso“, – teigė M. Mizgaitis.

Lietuvos imtynininkas svorio kategorijoje iki 120 kg šešioliktfinalyje įveikė 1998 ir 2006 metų pasaulio vicečempioną ir triskart Europos čempionato prizininą 37-erių metų čeką Mareką Švečą, aštuntfinalyje nugalėjo 27-erių metų italą Rocco Daniele

Ficarą, ketvirtfinalyje pranoko 2008 metų Europos pirmenybių bronzos medalio laimėtoją 23-ejų metų Baltarusijos atstovą Josifą Čugošvilį, o pusfinalyje pralaimėjo praėjusių metų pasaulio čempionato bronzos medalio laimėtojui 20-mečiui turkui Rizai Kayaalpui. Kovoje dėl bronzos 30-metis lietuvis įveikė 23-ejų metų bulgarą Ivaną Stojanovą Ivanovą.

Pasak sportininko, iškovoti pergalę svarbioje pusfinalio dvikovoje jam sutrukdė ir nuovargis.

„Prieš pusfinalio kovą turėjau maždaug 8 min. poilsio. Mano varžovas ilsėjosi apie pusvalandį. Per vieną dieną teko dalyvavau penkiose kovose. Tokio trumpo tarpo tarp kovų mano karjeroje dar nebuvo pasitaikę“, – teigė pirmąjį kartą Senojo žemyno pirmenybių medalį iškovojęs M. Mizgaitis.

„Tarptautinė imtynių federacija (FILA) siekia varžybas padaryti kuo patrauklesnes žiūrovui ir nuo to nukenčia sportininkai. Tačiau sąlygos visiems vienodos ir galiausiai visi atletai prie jų prisitaikys“, – kalbėjo Lietuvos imtynių federacijos (LIF) prezidentas Darius Čepauskas.

Iki šiol Lietuvos atletai

R. Berankis pralaimėjo buvusiai 5-tai pasaulio raketei

Lietuvos tenisininkas Ričardas Berankis Graikijos sostinėje Atėnuose vykstančio Teniso profesionalų asociacijos (ATP) „Challenger“ serijos turnyro „Status Athens Open“ pirmajame rate balandžio 21 d. 5:7, 6:4, 4:6 nusi-leido 99-ajai pasaulio raketei vokiečiui Rainer Schuettler, kuriam balandžio 25 d. suka-ko 34-eri. Mačas truko 2 val. 24 min.

R. Schuettler 2004 metų balandžio 26 d. pasaulio reitinge buvo pakilęs į penktąją vietą. 19-metis R. Berankis, kuris pasaulio reitinge užima 199-ąją vietą, į pagrindinį turnyrą pateko po atrankos varžybų, kuriose nugalėjo varžovus iš Kroatijos, Ispanijos ir Slovakijos. Už įveiktą atrankos varžybų barjerą R. Berankiui atiteko penki ATP reitingo taškai. LRT

ŠALFASS ŽAIDYNIŲ TVARKARAŠTIS

60-jų sukaktuvinių ŠALFASS sporto žaidynių, įvykstančių 2010 m. balandžio 30, gegužės 1 ir 2 dienomis, Clevelande, OH, varžybinėje programoje vyks **krepšinio, tinklinio, stalo teniso 2010 m. pirmenybės**. Anksčiau numatytos kėgliavimo (Bowling), plaukimo ir merginų (17-19 m.) krepšinio pirmenybės **neįvyks** dėl dalyvių stokos.

Krepšinis vyks – vyrams A, B ir C, moterims ir vaikams A (1991 m. gimimo ir jaunesniems). Dalyvauti užsiregistravo 30 krepšinio komandų iš 13 sporto klubų. Visos krepšinio rungtynės, visas 3 dienas vyks: Euclid Sports Plant, 20001 Euclid Ave., Euclid, OH ir Boromeo (Seminary) Fieldhouse, 28700 Euclid Ave., Wickliffe, OH. Penktadienį, balandžio 30 d., 7:00 v.v. – 10:30 v.v. Šeštadienį, gegužės 1 d., 8:00 v.r. – 4:30 p.p. Sekmadienį, gegužės 2 d., 8:15 v.r. – 3:30 p.p.

Krepšinio koordinatorium yra Vidas Tatarūnas, tel: 440-209-0440; E-paštas: vtatarunas@att.net

Tinklinis vyrams vyks tik šeštadienį, nuo 8:30 v.r., o miš-

Europos imtynių čempionatuose buvo iškovoję vieną sidabro ir tris bronzos medalius.

Lietuvai Europos pirmenybėse Azerbaidžane atstovavo šeši atletai. Graikų-romėnų imtynių varžybose Edgaras Venckaitis (66 kg) užėmė aštuntąją vietą, Aleksandras Kazakevičius (74 kg) buvo 12-as, o Svajūnas Adomaitis (60 kg) ir Laimutis Adomaitis (84 kg) – 14-i. Laisvųjų imtynių varžybose Vytautas Čumakovas (55 kg) užėmė septintąją vietą. ELTA

Cleveland, OH (4-tas aukštas). Įvažiavimas į automobilių aikštę ir įėjimas į Masonic Bldg. – iš Euclid Ave. Prie įėjimo, pareigūnai nurodys kur eiti. Dalyvauti užsiregistravo apie 20 žaidėjų.

Stalo teniso koordinatorius: Algirdas Bielskus, tel. 216-481-3785.

Kitų, nesportinių, su žaidynėmis susijusių įvykių tvarkaraštis skelbiamas atskirai.

LSK „Žaibas“

Jeigu planuojate pirkti arba parduoti namą, prieš priimdami galutinį sprendimą apsilankykite šiose interneto svetainėse, arba paskambinkit

LINUI MULIOLIUI - 216-387-3204
linas@fixlerrealty.com

www.ClevelandHousingMarket.com
www.LyndhurstOhioHomes.com
www.Euclid-Homes.com
www.Richmond-Heights-Homes.com
www.MayfieldHomes.net
www.Pepper-Pike-Homes.com
www.SouthEuclidHomes.com
www.Beachwood-Ohio-Homes.com
www.FixlerRealty.com

Fixler Realty Group, Inc.
Linas Muliolis - Mob. Tel. - 216-387-3204

JAKUBS AND SON

Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095
Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama, teikianti jaukią atmosferą rūdėsio valandoje. Didei aikštė automobiliams pastatyti.

TAUPA

LITHUANIAN CREDIT UNION

SAVI PAS SAVUS

KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ

Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119

DARBO VALANDOS :
Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.
Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.
Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.
Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA IKI \$100,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

216 481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts
Mufflers, Lube oil and Filter
Buy any 4 tires and receive a. P.S. Tire hat!

OPEN
Mon. – Fri.: 8 am to 6 pm
Sat.: 8 am to 4 pm

866 E. 200th St.
Cleveland, OH 44119